

"پښتونخوا" Pakhtunkhwa

د پښتو ټولنیز ولسویز گوند خپرونه

PASCHTUNCHWA / PASHTOONKHWA

ORGAN DER SOZIALEDEMOKRATISCHEN
PARTEI DER PASCHTUNEN

ORGAN OF THE PASHTOON SOCIAL
DEMOCRATIC PARTY (PSDP)
www.pashtoonkhwa.com

"پښتونخوا" لومړی کال ګنه { پښتو } 1987 ع کال

خپروني کي: د پښتو تولنيز اولسوليز ګوند
پښتونخوا / افغانستان

HERAUSGEBER: SOZIALE DEMOKRATISCHE PARTEI DER PASHTUNEN
PASHTOONKHWA / AFGHANISTAN

PUBLISHER: PASHTOONS SOCIAL DEMOCRATIC PARTY
PASHTOONKHWA / AFGHANISTAN

د وکتور کبیر ستوري

زمه وار : DR. KABIR STORI

V. I. S. P.: HÖNINGER WEG 63

RESPONSIBLE FOR CONTENTS: 5000 KÖLN 51

WEST GERMANY

TEL. (0221) 3602472

د خپروني جرگه

REDAKTION

EDITORS BOARD

عليخان محسود ALI KHAN MAHSOOD

هدایت بنگش HIDAYAT BANGASH

حبيب ستومان HABIB STOMAN

خان ساپي KHAN SAPI

شاھدان SHAHJAHAN

سېلېکونه

خ

د افغانستان لوی و د ۵

۸

پا لویدز جرمنی کی د خان لالا مرافقن خا
د سُفر لندہ رپوٹ .

۲۶

د جبری پا لانو تر و هاندی د خان لالا مرافقن خا یېنا

۳۴

د فرانکفورت په یوه غومنه کی د فضل خا و میما

۴۶

د خداي خلی افضل بینیں په یاد

۴۹

لوی نرمی

۵۱

سنا عرته

۵۳

د سور پو مبنالو درود

۵۵

د لیلا وزر

پښتو نواه خبریاں : پایمېت پښش

د افغانستان لزوی وده

دری مرضوع په ھله د پښتو د تولنيز او سولیز ګوند نامیده ګانو
د ګوند مشر د ټکنور ټبیرستوری او د ګوند د مشر مرستیاں علی خان
د ۱۹۸۷ کال د فروری د یاستی په دولسمه نیټا په بېښې د تولین ډله
په میلستون ګښی مطہر عالی ټنزاس وړکړو . دغه ټنزاس ته د
فتح او لویدیز لیونیات شمیر خبریاں راغلی دو . د ټنزاس
پاپیل ګښی د پښتو د تولنيز او سولیز ګوند مشر د ټکنور
خبریاں لزوی ته د ھر کلی چنه درسته د افغانستان د لزوی وده په
ھله لنهه وینا ټکړه . در پسی د خبریاں پوښتنو ته ز ګوند مشر
د ټکنور ټبیرستوری او د ګوند لوړی مرستیاں علیخان سعید خوالښه
د ټکړل .

د ټکنور ټبیرستوری د وینا متن
د هر لزوی میرمنو او سنا غندو !، ځایه وطن افغانستان ګښی

هر ۵ ورخ بی گنا انسان و ترکیبی او همراه ورخ په ورخ کنیداله
او تباکیزی - دغه جلمه چه شور وی اتکار پکنی دضلو پوچونو
د موجودیت دلاری مستقیمه او دامریله متنه ایالتونه پکنی د
پاکستان پوچی ټکتا تورس دلاری غیری مستقیمه برقه سری او
پدی منځ کنی کی بین المللی او تجارتی بهنه غوره کړیده تېجی
(اندیشني) ده او تمکان ورکونکی دی .

رپښتنز کولنیز او سولیز ګوند - یېښتونه / افغانستان
ده بری مودی راهی کی د دی نظری نماینده ګئی کوي . چه د
د افغانستان ده بډی حل یوانی د سوله ایزی لاری امعان مری . او
د پوچی لاری ھیڅ اړانه نه سری . پدی ھعمله مومنن خل د سولی
نوښتونه خوکه د ملکرو ملتو موشئی د نږدی یوزیات شمیر د
بھر بیز چارو د نیزافزتر د ستره قدر ته د بھر بیز چارو
د نیزافز په شمول او د عامه شه وند نامتو شخصیت نو ته
وړاندی کړیدی . پدی منځ کنی په شور وی اتکار او به
افغانستانه نوی مشترکا به ھلومت کوي . او داسی برپنی
چه دویاهم د سیاسی حل ضرورت پیش ندل دی .
موده د محکم د شور وی اتکار د ګوند مشترک ګواه با چرف
اسلاں وکړه چه پل پوچونه به شر تدریس ره ګواښی -

که چرتا یوسیاسی حل پیداشی .

ھمە عنی دامبل ٿنہ ھم نمای وال نزی غبرونه اویسی - پا جا ھال
سره دگوند او سی مشتر ھا لکتر بیب اللہ و میل چه ھیلی ترسره
شتوی ندی . اولس ته د ھو ھی په ھائی ھگولیه . د جامرو پا
ھائی ڪعن او د گو ھ په ھائی ھصدیره و سر کیده -

چو ڪتو ھ بیب دھلی روئی جو ھی او مقادمت کوونلی
چ لو تا ھی د شپر میا شتی اوی بند پیشنهاد و سکھ او

د خبر و د پاره ھی بلنے ور کھه

نمونن گوند ته ھم د ھا لکتر بیب له خوا ڏ لظر یور

جدکون د پاره ھی لمستیا ور کھ شری دھ . منبز د غه

میلمستیا و مسله چلہ چه منبز پدی عقید ھ یور . چه

اعقامان بایدھ دی چه د افغانالو سره خبری و کھر کار تھ
ھم د خبر و سلھری پا بلہ لظر یوری نسبت ھھنی ته چه منبز لر و

و ه دسته د یوی لو ھمی گتنی ٿنی چه نمونبز د

گوند د یوی چلکه گھر او د افغانستان د خلک د

ھدیکو ٽرسیل گوند د نمایند ھا نزتر منع په ٽامبل گنسی شره

غواہ و چه نزی ھبھی یور د بل سره و کھرو -

د خبرو د پیشجو پوری دا اړه کړي. چې په کومه اندازه سره
کړه کار مینځ ته لاتلي شي. د پیښتزر ټولنیز او سولیز ګوند
د هفه مټولو پیشنهاد و لغزه هر ملکوی چه د سوئی په خدمت
کښ دی. او دی ته انتظامه پکار دی. چې آیا هـ الستر
نجیب واقعه اړیه جو چه غواړی.

دی ته چېرہ اړه تیاره او مرندیز ته بوا فنی لاسه
بریښی چه مخلبی یا وړسته به پېږی سکری خانه ګئی.
ترڅو چې پا افغانستان کښ ګډه پائی ته ورکیزې.
سرېږه په دی ځوا په صیوار کښ د سوئی جو چې
لغظه کوم په دی ټلی ندي. سوئه جو چه د افغانی
عنوزی له ولني یو مللې برخه ده چې جرګه د دی د پاړه
بوه وسیله ده. د پوی دایمی سوی اوږدې
جو چې د پاړه د هفه سېډه اوې عدالتیود منځه
وړهل پکار دی چې د پخوانۍ باچائی څومنزه فراه
مینځ ته راغنلي او لا تراوسمه حل شوي ندي
د دنه وخت راهسی سیاسی او اقتصادي ټوار
د افغانستان ناستون کابل ته راغونه شوي دی،

دېنیا او د مېټو د وګرو په مینځ کېښ تفهار غټه دی . د ډېر د اوسونز په ډیوار افغانستان په ټومَ کېښ چه پېښتنه، انبغان، تاجد، هزاره، ترکمن، بلوخ او د اسے نور ګډ شو ند کوي، زن درخ د اضروړی دی چه د ډیوار په اقتداری او سیاسی شو ند کېښ لټوي لټو لئیزی دلي په عادلانه توګه برفا وری . دا ھم ضروری ده چې په افغانستان کېښ ھری او لسی دلي ته څل شپږ کړه سلم ملتوړی او شربنی حقوق و رکړی شي او دوی ته د ټپلو ما شرماليزروزنه په ځپله موږ نع شهبا کېښ اړیال شي . دا باید په نوی اساسی ټالزن کېښ ھم دېل شي .

در نو میرمنز او بنیاندلوابا د وخت سخت ضرورت چې شه تر شر ټپه پېړونکي ټامروزنه سر ته وکړیزی ته قرچه د اولس در دونه پائی ته وکړیزی . ته خوچه، په افغانستان کېښ ورسته د او ټامنو د جلهمي ځنا شو ند عادی بند غوره کړي که واں بیسته فیل وطن ته ستانه شي او ما شرمان بل آخره په سبز کوي کېښ زرده کړو د کړي شي . زه د افغانه په ډېر د اندېښه سره ټوم ډه

که چرتا او سنه حالت لاه دیر دوام وکړي . لغويها به نه میوال
 دیوی بلی سبکی سره فناخ شي . دغه سبکه هفه ماشومان
 دی . چې د کړو والو پا استو ګنډیو کښ په نافبری کښ لوئیزی .
 دوکی د بې مردانه شرائي طهو لاندی شووند کوي . د دوی د لوبلو
 مشیان له پید دے ، د تمرپک د چلولو سره له دوی عواړي
 اوده نه اشتاتې یېزی . دوی یواحی وشنه او جگړه پیژنی .
 یونیات شمیز و دوکی د جگړی د زخمونزو له امله کړو د او شل
 شموی دی . بې له راتونکی د امید خنه په عمرنزو او اندلینېز کښ لوئیزی .
 دغه د ډرانا نوز کوں هفه څوکار ده تکه ځنه چې په ثبوت سیدلی ذه له
 او سنه د اسی د ھدف دله ده چې په شعوری توکله دا همہ ماماں روزل
 کېزی . د لته یوه یوه خط نام سلسله پیل شوی ده . مومنېز په نه کړي
 کښ د ټولو سو ټه غږ پیتو نکو انسان از خنه دا هیله کوو . چه مومنېز
 په ملاته سره په دواهمو سترو قدر تلوز شوی او فشار ساولی تر تر
 چې یو آزاد ، څلار ، ناپیلی او سو ټه ایزرا فعالستان پیخ ته اشي .
 مومنېز د پیل او لس د پاره دا هیله مرد چې د شوروی آتی د دکوند
 د مشردا خبره چې پیل پوچونه د افغانستان خنه نه تر زړه
 د کابنی او د افغانستان د ګوند د مشردا لتر نجیب

در دعی جو همی پیشنهاد او اس دعمل جامی و اغزندی -

در لوز میر میز او بنا غلو تا سر ۵۰ میز سر ۵۰ په دی توکن
مرسته سرته دی سپوری چې په فیلډ خپرد لوز لښې تل
بیا بیا د افغانستان سبھی ته گوتا و نیسي .

افغانستان او د حکمه پل شوری انسانان نزد

دی ته مه پر پیزدی چې ووژل شی -

ستاسو د مسلسلی او پا ملنې څخه د پیره منته -

پوښته : - بنا غلکه ډول توګه ستور په ، د لته څو
شته دی چې نجیب الله او د حکمه د همہ ما ان کو سره
ئی د لنظر یو بدلونه کړی وی . نړه عنوا کړم چې پدی
ړو هشم چې ستاسو او د کابل د حکومت په منځ
کېښه قوم تو پیروونه او حکوم کړه تکی شته دی .

علی خان مسرود :: نړۍ ۱۹۸۴ ميله د لوز مبرد رو ډهمی نیټې
څخه تړنځی ډیپلماتی پوری په کابل کېښه دم -

هونږد د ګونډ د مشتر ډول توګه نجیب ، د قوم را ز
او قبایل د طارو د وزیر سیمان لایق او
د سیاسی دفتر د غږ کې څیری او د لوزه

سره خبری کړیدی .

نړونږ د ګونډ او پا افغانستان کښې د عَدَمَتْ کړو ټلی
 ټکونډ د لنظر ټپو افتلاف پدری ټښې دی چه مونږ
 پدری عقیده یو چه تر هخوا پوری چه شوروی
 عَسَدَ پا افغانستان ټپو دغه د افغان افغانو د ډامه
 یواصلکه سبمه ده . مونږ دری غښتنه
 وکړه چه شوروی عَسَدَ د افغانستان څخه
 هرو مردو دوزک .

مونږ د اخیره ټهم حلته څرګنده تریده چه افغانی
 مړلنه دی ته تیار ټنډه چه ملاسیک سوسیالزم
 و من . سوسیالزم یوازی د النساټ ھیله
 خده بلکه یوه تامیځی پروفسه ده .

نړه پدری عقیده یم چه پدری منځ ټښه شوروی
 پوچانه او ټهم پا افغانستان کښې واکړن پدری
 پوچیدلکه دی چه دراسه در اوکے څخه سهه
 نه ده چه د ختیجی اړو پا ما جله پا افغانستان
 ټښه عملی شي

دوئی پدی هم پوھیدکه دی چه دھکلی ولیشی یوره
 غلطی وہ بیدایشی چه بہ شمالی افغانستان گئے و
 چیر و مکو خاوندان وی خپلتیا او ننگر حصار کنیت شد
 دی بلہ داچی دوئی ٹکو مسمری سر کنیت غونبستل چھکتہ
 مدت ماں کستی گینشتی لنظریہ عملی تھی خود اس
 پدری پوہ شری دی چه دعنه لنظریہ دوسرہ قری کیلی
 نہ شدی . لکھ تمرہ چھکوئنے او قومی ایمیکی دی .
 دمثال پہ توکہ پہ پلتیا گئے کہ دھارخوی کمونست
 و او پلاسٹی کمونست نہ و او پلاس ورتا وولی
 چھڑا چھ او سن مونبدز کوہ کوو نرخوی نی جبوس وچ
 ورسرہ لامکشی .

د افغانستان د گوند مشرونجیب مونبدز تا وولی چھ
 دی غرامی بہ افغانستان گئے واقعی سولہ راولی
 مونبدز دده پہ فخر و نہادی پوہ شری یور چھ
 دی د افغانستان اتلاب تا کوم ماں کستی
 گینشتی اتلاب نہ والی بلہ یو ملی چیکوراتیک
 اتلاب والی .

پاملي چيمورا تيک القلاب کښه د لظرى له مخني لمړى سه دملې
دلې پانګه واله خنه نيوکے تر توجنې د واماندار پورس
برخه لري .

کوچيديز پا تسيره بيا امریکا یاں د پاکستان د چکتا توں
ضیاء الحق د لاری صحفه کموده تقویه کوي . چه نه عنواهمی
د افغانستان خنه د شوروی پوچونه و وزری - پدی
منځ کښه دوئی تجارت او دوکانونه پېړاشتول دی که
د شوروی پوچونه و وزری یو د دوچی کالغونه صحم بندېږي په دغه
دوکانونو او تجارت کښه د پاکستان بېروکړانه
په اصطلاح د ګډوالو ګډشتری او افغان ملا گان برخه لري
مونږ پدی عقیده یو چه ګټوربا چوف نسبت چېزې نلو
او یا برېژرنیف خنه بالغه تو پسیر لري . مونږ پدی
عقیده یو چه ګټوربا چوف عنواهمی چه فیل پېيان
د افغانستان خنه و مابنی . خود ګټوربا چوف خنه
فکنیو مشرانو د انگلطي تړیده او اوس ګټوربا چوف
څل پوچونه و مابنی خوبېډی نه چه سک شی .
د پېښتون سو شل چيمورا تيک ګډنديو منځنې ګوند
دی چه پوچلارا افغانستان عنواهمی .

ملاياني دا فعالستان په حکومت استغفاره کوي خوپله دایات الله
خومايني په شان د لاپسی افراطی بنه حقه کوي - چه
د افالستان اوکس د پاره د مسلو و سه نده . مومنبز نجیب
ته والیوچه ملاسیلی لاره سمه نده او ملاياليوتہ والیو
چه خومانیزرم سمه لاره نده . مومنبز دیوه هسترقی
سویا زرم منه کله د ملا په شان نه نیسرو .

مومنبز د هم نه غواړه و ملکه قنګه چه کموزتا غوبه کوسمه کې
غزښتل چه افالستان ته بیلدی نه چه در غنمه تهولنې جوښت
په پام کېښه و نیسی شر بر تغیر و رکھی . مومنبز نه عصری
وخت او نه اسلام س دوو . اسلام د نړو و مالوړ
ھستی د غلتہ پاتی شویدے او او سن نه مومنبز د
ملتوه پوره برغه گړنید کې ده . مومنبز د فداله او د
رسول سره جلمه نه کرو . نه مومنبز جلمه د بیرته
پاتی والی ، بی سرداری په ضد او د اوکس د
ھوسائی د پاره ده . نجیب مومنبز تا چاچ ساره چه
دوی د دین په ضد ندي ٿه چې په لوډه کې سر کېښه
شویدی تھفه شویدی . بدلی تهلو کېښه هفوئی
نه مومنبز سره توم افتلاف نلرو .

دَخَلَ دَرْبِيَّةَ تَارِيَّةَ
 گُونَدْ لَمَرْ لَوْ لَسَانَزْ چَهْ نَهْنَدْزْ
 سَرْ دَفَرِيَّ تَكَمِيرِيَّ مَونَدْ تَاهْ وَيلِيَّ دَيْ چَهْ دَوِيَّ،
 غَرَامِيَّ چَهْ دَشَورِيَّ بُرْجَونَهْ وَوزِيَّ مَلَهْ چَهْ بَهْرَنَهْ
 گَوَتَهْ وَهَنَهْ بَندَهْ شَشِيَّ . پَدِيَّ حَصَلَهْ مَونَدْ چَهْ خَمْ خَبَرِيَّ
 تَكَمِيرِيَّ چَهْ بَهْرَنَهْ گَوَتَهْ وَهَنَهْ خَهَتَهْ دَاهْ . دَوِيَّ
 وَوِيلَهْ چَهْ حَلَهْ چَهْ پَهْ بَاَكَسَانَهْ لَكَنَهْ دَلْبُوُتْ تَغَرِيرِيَّ
 ھَالْبُونَهْ بَندَهْ شَشِيَّ . اَمِيرِيَّاَيَانْ . بَاَكَسَانَهْ اوَ اَيَرانَهْ
 مَونَدْ تَاهْ دَوِيَّ خَهَانتَهْ رَأَيَمِيَّ چَهْ مَلاَئِمَانَهْ
 تَهْ وَسْكَلَهْ نَهْ وَرَکَوَهْ اوَ اَفَغَانَسَانَهْ تَهْ
 نَهْ ۱ الْبَرِيزِيَّ

پُوبِقَنْمَ : - تَاسِوُبْ اَفَقالَتَ اوَسَ كَبَنَهْ پَخْلَهْ فَلَ قَوتَ
 خَوْسَرَهْ اَتَكَلَ كَوَى ؟

سَتَوَرِيَّ : - مَونَدْ دَلِيوَهْ مَلَىَ آزَادِيَّ بَجَنَلَكَ عَزَرَخَلَ
 يَلوَهْ بَيرَهْ يَلوَهْ . چَهْ نَهْ مَونَدْ دَلَلَهْ مَشَرِغَنَهْ خَانَ
 « فَخْرَ اَفَغانَ » پَهْ عَنْعَدَهْ وَلَاَهَدِيَ سَرَبِيرَه
 پَهْ دَهْ دَكَونَدَهْ لَوْ تَايِيخَ اوَ دَورَ پَهْ اَفَغانَسَانَهْ

کښه چېردنۍ او خوانې دی په لوئیمۍ سرکښه په
 افغانستان کېھو و ګړندونه نه و. ملې چه ګونډونا منځ ته
 راغنده لغږ بیادسته اجازه نه وه که څه چم ره باها هي
 په وفت کښه موښد یېر پاړلمانه سرکو خوبارلمانه
 چه یکو تراسی نه وه. د داؤر په وفت کښه دغه
 پاړلمان چم ټه شو. او یوازی یېر ګونډتاه
 اجازه ورکړي شوه چه دار چغه ګونډ و او ډله غور ټه
 ګونډه. د داؤر د منځه ټک په ثبوت ده کړوله چه
 په افغانستان کښه یو ګونډیز سیتم چلیدکی
 نه شی او له نه لوز د داؤر و د ملی غور ټه
 ګونډ به چلیدکی وي -

په افغانستان کښه یو ستترقدرت ملکان او
 خانان وو او یا ترا او سه پوری دی ټله چه یو
 ټله او یا خانه نسبت یو ګونډتاه ډېر څه کولی
 شی. ټله په یو موښد په ګونډ کښه ملکان
 او خانان د منور یېز سره ګډه کارکوی او
 ره ټول شويدي. نو موښد په افغانستان

کئی نہ اوصم پا کو زہ پښتو نخواه کئی دلچسپی کو نہ د
ڈاں^۰ بننا چاں پر اخ بنت او را تلوں کے
وینز۔ نہ مونبز کو نہ صم پا کو زہ پښتو نخواه او
صم پا بره پښتو نخواه یا افغانستان کئی غیری
سرے۔ خا ملکی علی خان د کو زہ پا پښتو نخواه
او زہ د افغانستان میم۔

پوچھتائے :- ملہ چہ ناسو پا پښتو د ورہ جیز پېنځایس
کوئی نفر پا ڈانے هزارہ، تاجک، ازبک
او بلور ڈانے بے اعتماد کوئی نہیں
ستوری :- نہ، ما پنپلے ویسا کئی صم تاجکو، ازبکو،
ترکمنو، هزارہ او بلور ڈوتا د حقوقو ورکولو
غور بنتنه کریده۔ دروغه لبزه کیو (اعلییتونز)
حقوق د باچا صم پا وفت کئی لوټ شوی دی.
ملہ چہ سمری واقعہ د ملے مردغے جو سری چنہ
خبری تری لغبیا لسما دهه چہ خانہ داغه
لبزه کیو ته فیل جمهوریتزا (ریپبلکن) ورکمی شی
ترڅو په فیل ما شرمانه پنپله موسنی شبا

وہ ونڈی شی۔ پہ مطہر عالتو کتبے ھم بایدہ دی
چہ دوئی تاں ٹانگہ کے برخہ گھومنبی گھومنبی ورکھی۔
زہ پدی پاندی چیر افسوس نوم چہ دیو
شمیر دعہ بجزہ کیو شبا لا دلیک شبا ندہ گھر زیری
ددی دپارہ پکاہ دکے چہ کام اوشی تر خوبی
دوئی فل ملتورے او شیئی صحوت و سائلی شی

پوښتنه :- بھیب اللہ د افغانستان څخه د شور وی پرتوونزو د
وټلو په باړه کښه پا مشخصه توکله څه ویلی دی
کله او په خومره موره کښه چدی هڪله څه فکر توی ؟

علیخان حسود :- ما د بھیب اللہ سره پدی هڪله خبری کړیدی.

یو پیشنهاد د پاکستانیا لغز یا ضیاء الحق لخواجی - چه
والئه په درو یا شیزرو میا شتر کښه دی د شور وی
پوچونه د افغانستان څخه و وزی - د اسار اممان مذری
دا یو غیری عاملانه پیشنهاد دے - کله چه په کابل
کښه درو د پاړه پا او سنی وفت او اړے او د شکلیات
نه شته دی - کله چې بې د شکلیاتو او او د اړو
څخه دری مليونه افغانانه په د مرد لنده موره کښه
افغانستان ته بیرته راشی لزکم وړیکې به جوړشی
د غه کړو وړکے به آخرون الوکالونو څخه نړیاته وی.
هـ القرب بھیب والئه په د شور وی پرتوونزو د وټلر د پاړه
د ۱۸۰ میا شتر څخه نیولی ترہ ۳۰ میا شتر پوری
وفت پکار دی - د تھنیکے پلوه دا داسی
کېدی شی چه ههر خوره د پوچۍ تمرینے ځایرنډ تړل

کېږي پا صھومره اندازه سره د شوروی پروژه
 به ورنۍ او یا ھم دغه تناصب به کړو واله بېړته
 پل ولن ته اړۍ تر خوچې د خلومتے د وسہ
 دا پوره دی چه ضروری مرستی ده سره سرتا د پوره
 پوښته :- ایا دغه ستاسو د معلوماتو له مخنې هفظه موره
 ده چه شورویان به ټه ھم و منی -؟

علیخان نسود:- زه د اسئی گهان ټه چه شورویان پل
 پروژه د افغانستان ټخنه و کابوی خودومره
 شهزاده ټله چنله چه پاکستانیان نی غواړی
 خونمند د ګونډ د پاره د امছمه ده چه د شوروی
 پروژه ورنۍ او یو چډاړ افغانستان
 سخن ته راشی .

شوروی اتحاد نهونږ ګماوندي ملک دی
 او یونیٹ نه غواړی و چه د شوروی اتحاد سره تل
 د پاره په دې ښمنی کښه او وسیبزو او را ھم غواړونه
 چه افغانستان د شوروی په ضد یو ھډه
 د ټرزی .

پورېشقنه :- تاسی ووبلے چه بجیب و دھنھه ملڈی پدی پورہ شویدی
 چه ماں کسیز م لئینزرم افغانستان اویس نم نه کله پا او سنے
 وفت کښې نه منی . او اویس روئی والی چه ملی
 ډیمیر راتیک انتساب کوو . ستا په نظریه دوی پا دغه
 عقیده شویدی . او که یوسیاسی تالکتیک دی .
 چه بلے لغم وړکولے غواصی او همانه ایده ولوژنیکی
 بنسټ او صد فوتا پر مخ بېړلے غواصی . ؟

علی خاک نسود :- په ګوړی سر کښې دوی ځانوونه غښت کموختان
 سبودل او اندرنی کاوه چه کمونیزرم به ډاولکے خو پدی
 منځ کښې دوی س پدکے پورہ شویدی چه کمونیزرم یوانه
 دھردا څوړا نامه کے فدکے .

پکزا دوی په نظریه پړاؤ کښې و کله چه دوی علی
 پېړ او ته وړ سیدل دوی ولیده چه دغه کام ترسره
 کیدل نه شی . زه داسئی ګمان ټوم چه دعی پدی
 عقیده پیدا کړیده چه پا افغانستان کښې یوانه
 یو ملکے جمیمو راتیک انتساب امکان لری - دوی
 پدی پورہ شویدی چه افغانستان یو بېړتہ پاتیه چیوار
 دی چه پا سلو کښې " ۹۰ " وګړی بې سواده دی او د لسو

نړو څخه نړیات کاړنډلری - ډهد غښی یوتن شورروی
 پوهان ډم ویلی دی چې په افغانستان کښه په او سنی وفت
 کښه کلاسیکی سوسیالزم اسکان نډلری نړه پدی عقیده
 یم چې سرداول څخه شوررویان د مرد د رګړه نډی ټدر
 د پاره نه - ماد فالین (Falkin) یوه مرکه روستلي ده
 چه هغه ویلی دی چه دوئی افغانستان ډلګرو تا دری سلم
 درکړي ده - چې رګړه نډی ټل څخه ډډجه ډکړي خواوس
 د درکړه نډیده څکه چې بجیب یوانزی سه په کابل کښه پال
 شوری نډی - د بجیب پلاس په پښتو سه کښه وکیل تجاړو
 بجیب د ټکتیا دی - بجیب د کابل په حال ډهم پوچیزی
 بجیب پدی ډهم پوچیزی چه کورنې پښتونواه کښه ډه
 حال دی - پښتامه د لشی په نامه ډیلوسند مرتبی ډفنه
 خوا څه حال سره - قومی جرګه ډه مانا سره - بجیب د بناء
 په حالاتو ډهم پوچیزی - بجیب د ډنه دری امتیازونه
 سره - نه پدی عقیده یم چه دری واقعائي ویکوراتیک
 الکلاب غواړی - څله چه واقعیت دا سئی دی چه سوداګرو
 ته ئی آزادی ورکړي ده - دوی دله ایز شوری نډی .

هر خوار کولک شی چه دوکان پرانیزی چه خوار کولک شی
چه مالونه ولیزی او یائی سا و غرامی . - خداست
تمدرکوم چه پدی او سنی وفت گنبه لسبت باهاشمی
وفت نه سوداگر جمیره آن زادی سری .

پوښتنم : - تاسی ددی دپاره یاست چه کید وال بسیر ته فیل
وطن نه لامشی . ؟

علی فاف نسود : - هغه خوپدی شرط سره چه شور وی اتحاد چې قه
والی صها عنی و تپری چه فیل پوچونه و کابنی لو ملي
روغه جو چه بخ په وړاندی لامشی . - بجیب د کید والو
پرمخ د مولنی و نه تپری بلکه په اقتداء او سیاست
گنبه هم در ته برفه و رکمی . - به چرتنه د اسی نه وی
نو بجیب هم پاتکیدی نه شی او بل خور هم پاتکیدی نه
شی . هم د غنی شور وی اتحاد به جمیره مورد د
افغان افغان سره افسته وی . - د الیوتل دی چه افغانان
په نه وړ سره جنت ته هم نه جو خو په خربنې دویخ
ته تیار دی . - بله خبره داده چه پښستانه کیوانی په
افغانستان گنبه نه بلکه په سبلتہ پښتونخواه گنبه
هم غرامی چه د افغانستان جگړه پائی ته ورسیزی .

په اوسي وفت کنه پښتنه په کابل کنه او پښتنه په
 پښدار کنه دا یوانې اړهانه ويني چه د امریکا ګټه وھنې
 پای ته وړیکېږي او شوروی پوځونو ته د بیرونی تند
 اړهانات سړابېشی که چرته شوروی پوځونه لایه نه شی
 نزوسلی د افغانالزسره دی هروفت تری کام اختلی
 شی مله چه شوروی اتحاد دونه وکړي - خروښې پدری
 عقیده نه یو چه شوروی ابہ لند فلر وکړي او بین المللی
 پرستیزې به دلاسه وکړي - د افغانستان حجبره ټومه
 اسدی حجبره نده مله افاله عنعنه ده . خروښې لد
 مسلمانان نه و چه لوی سلنډ سره مرماتی وکړه .
 ترصه چه پښتنه د شل شوی دی په سیمه کنه سولم اړهان
 نلري . صمد غنی د داود د هنځی نه تک سبب داود چه
 داود د دی اصنه وکړو چه د پاکستان د حکومت
 ج سره د ګډه کام د لاری د پښتو سبھه د
 فخي یېری کړي صمد غنی اوسي حکومت او را تلونې
 حکومت نه شی کولی چه د نه سبھه د منه یېری کړي
 پښتون سویال چې یورا تپک گهوند د روایو

خواو نهائندگ کوي . هر فعب پدی عقیده يو تر هغه
 چي پينتامه يو خاى شری نه وي سوله نه پر کابل
 کښه او په پيندار کښه امغان سري . مله چه په پيندار
 کښه خه وشي په کابل اعنيزه کوي او خه چي په کابل
 کښه وشي پينداره بے اعنيزه ندي .

پونېتشه : - که چرته په افغانستان کښه د پارلمان دا ئى
 تاکنه وشي مکه خه مرده مخلبى چه دالمان په آتادى
 جھورىت کښه وشوه . نوستا ستر گوند یه په
 سلو کښه خواهی واخلى .

ستورى : - دادرى پورى اړه سري چه خوره ګوندونه
 په تالنه کښه برخه سري دوه دی که درى اوکړه کس .
 سر بيره پردی دادرى پورى ډهم اړه سري چه
 نه مونږ ګوند حلته خوره سبئاره فعالیت کولی شي
 او کوم امغانات سري په اوسي وخت کښه نه مونږ ګوند
 په افغانستان او کوره پښتو خراه کښه په فعالیت
 کوي . دا چې زمونږ ګوند د افغان اویس د ډېره کې د ډېره
 او ارزه ګانو غایبه لی کوي نو پېړو ازاده تالنه کښه مونږ د زیانو
 راي او ټکمو انځل کوي .

پونېتنه بـ تاسی و ملايالنزو د هریز د هړوځی جو ډمۍ په چھکله څنګه
کټهـ یو برفه د روی د هړوځی جو ډمۍ په ډند ده او
د کډوالو د بېرتا ټک منه نیسي - ۶

ستو ډمۍ :- موښز د هر چوکه نه ده په ډند یو او چھفه کسان
په د کډوالو ډونه نیسي چه بېرتا ټک پل وطن ته لایه شی
غندو - افغانالنزو ته بايده دی چه دری امنانات
وړکړشی چه فپل ټلونکی پخپله وټاکه او د اس
وټاکه تکه څنګه چئی غواړی - نه موښز د اصثه وړ چه
نه ده نیاتی پایی ته درکېږی - موښز دری حق
برو چه یو چل په سوله کښه شووند وکړو - اته کامل
ډیره موډ ۵۰ - موښز د سولی ډیره چھیله هنر
یو - لدی امله موښز تل پدی تهیګه سارَ کو و چه لمولی
خواوی بايده دی چه د دغه سولکه ملا تکم وکړی - موښز
د چھیله د نکړی د ډیموټرا تالغونه ډھمَ کړو - د افغانالنزو
ځنه موښز غونېتنه کو و چه درغه امناناتو ځنه کامسا وافلي
او ځبری اتری وکړی - ځبری اتری د ګډ کامسا مانا نه لري
خو ځلښی له ځلښی ځنه درغه لاری بندول لپکامسا ندی

غز وی نه سب اوی پدی لاره برسوانه یو له چرتة
وندز فیل والک افغانستان غواصه و نو جبور یو چه
یو چای شوند و نه و نو جبور یو چه پخلاشو .
دا حالت دیر دوام کوله فشی یوانزی نریاته
وینه به توی شی .

پویتنه: - تاسی د پاکستانه د حکومت د میزد ملی مومنی
جو همی پاھکله چنگه الکل کوی ؟

ستوهی: - د ھنھ وخت راھسی چه د افغانستان سبره
منج ته یانلي ده نو د پاکستانه جنرا لالو غواچنگه
شویده اوله نه نو جنرا ضياء الحق به او شنه وی .
دعي سبره دی شوندی سامی دی که چرته دغه
سبره حل شی نوبیا دری اتمال شته دی چه جنرا
ضياء الحق او دره دکتاتور مرثیم صم یه ٿومیاشتو
اویا المبزو ملنگ کنے د منحه لامشی . پاکستانه
جنرا لان د افغانالنزو یمیوراتیک او ملی گوندو لوغه
اجازه نه ورسکوی . یوانزی اسلامی ج لوته اجازه
شته دی . مله چه یو که والک پاکستان ته راشی

نز جبر دی چه دیوی اسلامی پلے غمی شی
 او که نز په پاستان کنے او سیدی نہ شی
 دی اندہ په سلوکنے ۳۰، که وال لا تر
 او سہ ندی ثبت شبوی۔ کله چه دوئا نه عواہی
 په دروغه نالو غمی شی۔ دعوے کوئی لنظر یاتی
 چی ندی۔ دعوے جبری تکیلات دی چہ په
 او تو ماتیلہ توگه سہے جبر دی چه دروغه جلوچنہ
 دیوے چلے غمی شی۔ که وال په چیر خراب
 طالت کنے شروند کوئی کہ پرتہ دری دپارہ شرالٹا
 برابری چہ په دسناوی سره بیبرتہ افغانستان
 تہ لامشی۔ رانہ مونبد امرنزو ده دعوے که وال
 بایدہ دے په حلته خدمتگزاران نہ وی دوئی بایدہ
 دی چه دملته په سیاسی، کولنیز ہو اقتصادی شروند
 کنے برفہ ولری۔ دعوے صمد دعوے شان افغانستان دی
 کله بحیب اولغز افغانستان دوئی بایدہ دی چہ په
 سیاسی قدرت کنے برفہ ولری۔ دوئی بایدہ دی چہ په
 اقتصادی قدرت کنے برفہ ولری۔ بیان افسوسی د
 سونی جوڑی اوکھی شروند خونہ خبری گولے شی -

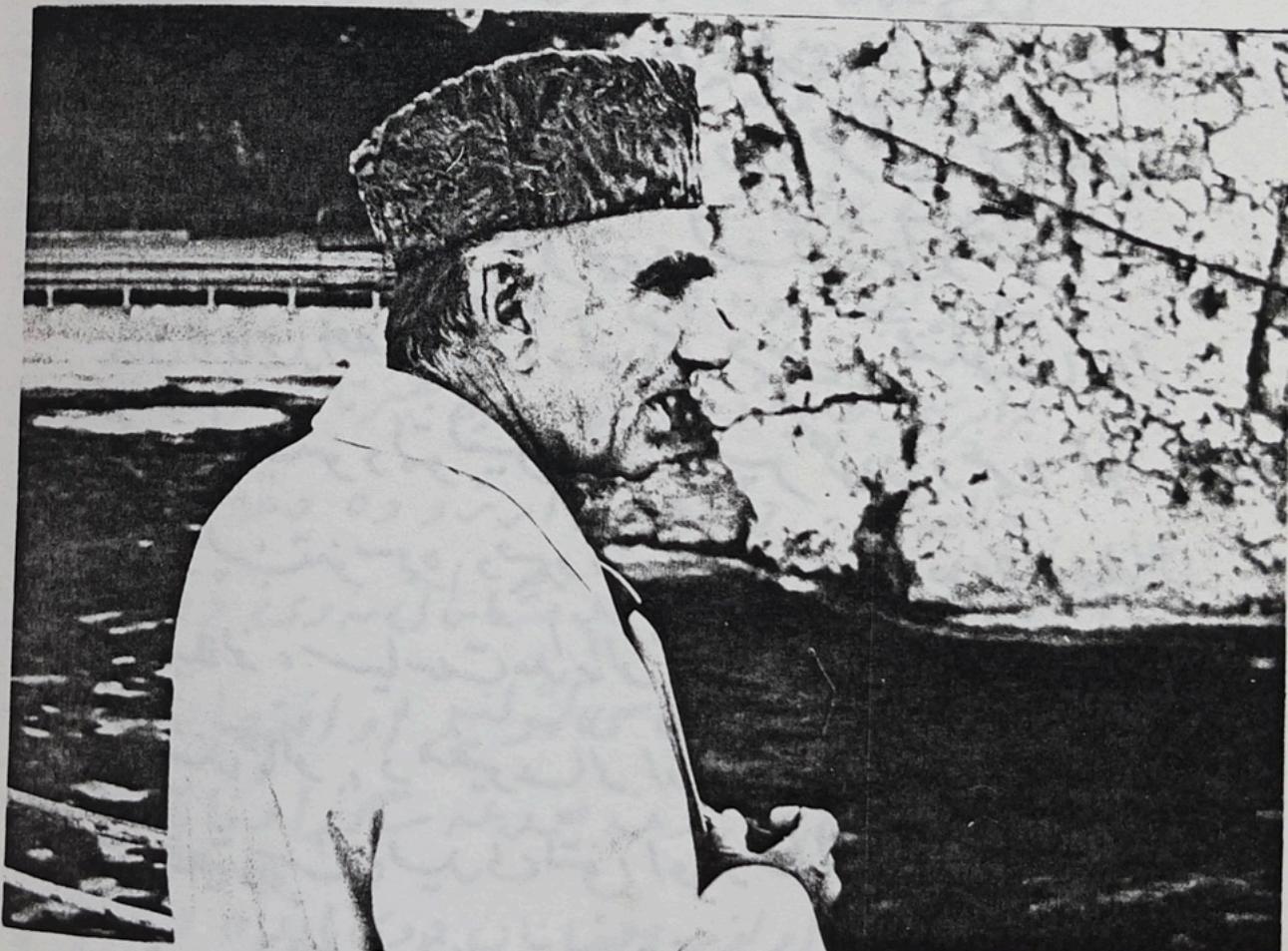
خبریال. حدایت پنځښ

په لويدیز جرمنی کېنې د خان لالا محمد افضل خان و سفر لندن سرهپورت

په لويدیز جرمنی کېنې د پېښتو د ټولنیز او ټولنیز ګوند
و مشرالفز په بلنه خان لالا محمد افضل خان د ۱۹۸۴ غ کال
دلومبر د میاشتی په ۱۳ نیټه لويدیز جرمنی ته راغي. د
فرانلګورات په ھواۓ چمکر کېنې دره هرملی د ګوند دغه د
او مشرالفز او ټونې شہیر لوز و پېښتو له خوا د شر -
خان لالا محمد افضل خان د لويدیز جرمنی په مختلفو سبساړونو
کېنې د پېښتو د ټولنیز او ټولنیز ګوند دغه د او
لغه و پېښتو سره د فبردا ترو سربيره د لويدیز جرمنی پاریان
دوکیلا لو، سیاست مدالو، د ام نیئټقی انټرنیشنل
و ځایند گالو، د مطبوعاتو او عاصمه شروند و نامتر
شخصیتو تو سره ییدنی ګتنی او د لکظر یو بدلوت وکړه -
در ۱۹۸۴ مال د لومبر د میاشتی په ۲۹ نیټه د خان
لالا په ویاهم د پېښتو د ټولنیز او ټولنیز ګوند
له خوا په فرانلګورات ګېنې ځرمی غرفه ۵ جو سه ۵

شوي ده چه په لويدېز جرمي کښه ګڼه شمير او سید نکو پېښو
پکښي ګډولن کړي و-

دې په حالېند کښه د یوشې څخه وردا کته
العکستانه ته لامه . په افغانستانه او سُعودیه عربستانه
کښه د لبر څا تمید و څخه وردا کته پېښواه ته سترن شو.

خان لالا محمد فضل خان

(لويدېز جرمي: نومبر ۱۹۸۶)

د خبریا الالوک و راند ځو خان لالا ورافق خان وينا بنی ۱۶۱۱/۴

نزا د پښتونو د مولیز او لسو لیز کوند د لوړین المان
د مقیم مشرالفو په میلامنیتا المان ته د یو پښتون
شیا نسی کارکن په حيث په دی غرض را بل شوی یم چې
من پښتون قوم د کومرفت او تباہی سره هخایمه دی
د هغې د حلکو د اودلاري را و پېشلو د یا ره سره خپلوبنی
جګله او هرکه وکرو ،
د پوره غور او تفصیلی بحث نه وړوسته هونږ په دی
نتجه وړیشید و چې د غه هستله صرف د پښتون مشرالفو
په جګله حلکیدا شی . د بد قسمتی من پښتون قوم
اندریز انو په خپل استھا پی دویلبنی په تکرولکنی و پېشلو
اونه یوازی داچې پښتون قومه ای په جغرافیائی طسو
تقسیم کرو بلله د پښتون په مولنې لبندی ټی یواستھا پی

نظام ۾ ائچ کرو او طبقاً تفاوت او تقریت پیدا شو .
 ددی خرابی د لری گولو لپا ۽ باچاخان د مشیری او
 شری پرستیه لاندی د خدائی خدمتکاریون تحریک په
 ڪلنو باندی مسلسل، باچاخان خپلی طبقوله عنت او
 احترام و کرو - او د انار ڪل کر کچھی "اَلْهُ سُبُورَ"
 وی اَوْلَهُ پُورَ وی په شریکه بموی "اَلْوَشْشُ وَكَرُو -
 او اوش ددی نظام د منجم و گولو لپا ۽ د لشور القاب
 په عمل گبني راغی او مومنی د ٿيورند لایئن نه دواها
 غاٻه ڦيلو پينتنو دا القاب ڪ پينتون قوم او د
 سيمی د ابادی او سوکالی پونیک پال لنواولنوی .
 خومتاً سفانه ددی القاب سر ڪ سمدشتی ڪ سترو
 قدِر تلو سپاٽت هم ز مومن په خاوار ڪ په شدت
 سر ڪ په حرکت گبني راغی .

نتجم د اشو چی د ابادی لار ڪ یو طرفته شو ۽ د
 پينتنو وينه بي ساپي تو ڀدل شروع شوو . سيمه ڪی
 ور انڊشوا او ور انڊري د بوجا اکانو ما شوما لوحوانا نو

اود بنخو و پنه توئی مشوہ او توئیزی . رونغتو لونه بنو نجی
 اولوی قومی ادارې بې بهولو والوز دلی شوی او دا اوی
 لظر شوی . د غم شان پېښتونخوا وړانه ويچاره شوہ
 کله خه هم دا اعلانات هر وخت همدا عالمي قو لونه
 کوي چې د امسئله پې مټوپک نه حل لیزی دا صرف
 د خبر د دلاری حل لید الی شي خود ھنی با وجود
 سامراجی قولقون د پېښتنو سیمی ته مهلك او لوی
 وسلي چې صرف د بتاھی او بریادی باعث جو پېشی
 د چيلو اغراضو پیاره را استوی او اوش دا بتاھی
 پې بالستان لبی د ابادو پېښتنو خاوي ته هم را
 او ختلم ، هر که وړخ بمومن خلاصیزی او په شکلوف
 بی لناه خلک قتليزی ، ٿرونډ په گور ، رونغتون بنو نجی
 او تفریج گاه لبی ڄعم حفظ ندي .

پدی لړ لبی چې لومر مذالرات امریکا او شوروی
 اتحاد لړی دی او کویی او په خاصه ټوله دا قومی
 متحده په وساحت (منځ ګرتوپ) نامخا منځ د اخربی

اټری د پاکستان او افغانستان د فنایندګ کمالو ترمیخ
 کېږي د ددی مقولو موبنې مرسته کور او د قدی په شترلو
 وړته کور. خونز موبنې په خیال د ددی په هرې پېند حل لاره
 د ادکچی د پاکستان به صوبه پښتو نخواښی د ابادو
 پښتنو د خدمت قولونه کار واختنې شی لفدا -
 مشئله نز حل کیدا شی .

دلته ز، د ستاسو په ذریعه د عالمی آمن او پیوستن
 د اصولو په لړکښی په شترو قولهو د از وړ جوں
 غواړم چې هغه په پاکستان او افغانستان د ا
 اثر و اچوی چې هغوي دی ترتیبا، شي چې د صوبه -
 پښتونخوا د مشراونه د یو ثالث په حیث کار واخلي
 چې هغوي د افغانی کېو والو د مشراون سر ددی -
 مشئلی د حل کولو لپا چې جرکی او مرکی ولکی او
 بیاد افغانستان د والمالو سرکه خبری انزی ولکی
 او د دی مشئلی لپا چې یو باعنیه د حل لاره ای باسی
 د پښتونتاریخ په دی شاهد دی چې مقول عمر د پښتنو

لرکېچنی معتمدی صرف او صرف د جگ په لاری حل شوید ی
دالار نهاد په خيال د ددی مسئلې د نه حل کولو لپا چه
به د طولونم نیاټه موئژه دوی. حله چې دلته فریقین
هم افغانان او پښتاهه دی او ثالثان به هم پښتاهه
وی چې شرخ نسلی، مذهبی، ثربنی کملتو ی تایخی
جغرا فیاوی او اقتصادی وحدت لوی.

دلته د اوږد ډاپه که د ددی مسئلې حل اوښد شو
لوزن چې په لولو افغانان په خیمو لبni بی وسہ ژو مند
تیرکاوی دلته به په بوداسی نسل خوان شي چې هغه
به د مايو سیو او محرومیو په ماحول لبni را لوی شوی
وی او داسی به هغه د خیمو دلوی شوی فلسفه -

نسل نه نیات را پېکال دی.

دابه نه بو اهی د پاکستان او افغانستان د
شېبی د آمن لپا چه یو خطره دوی بلله د عالمی
آمن لپا چه به هم نه حل کید و نه مسئلله شي.

نه یعنی لرم چې د غم لرکلبni به ستاسو اثر او

- سه هم -

رسوخ چېرڅه وکړي شي .

زه یقین نوم چې تا شو د خپل ذریعه ابلاغ په نوړۍ عالي
ډائی عامه دی ته په موئژه لفکه را آنرزولي شي
چه د آلساله د جمهوري په ذریعه د خبر حاټرو او
آمن په لاري حل کړي شي .

د حال لالا نمرغز ځال صفر ځای ګنو ټس ېښ کې (۱۶ / ۱۱ / ۱۴)

د فرآنلوقوت په یو لاغوند کېنى د افضل خان وينا (خبر مال سید عاصم)

افضل خان ملپي تره شره د هپلو سراو ز تاروه سل مومنه د الان پښتو
ملګرونه درسول . او روئي دين چه زه ديو تو نند عنسي په تولجع طوي لشن
پارتي ده دلته راغلي نه يم بکه دليو پښتون ورور به حیث حاضر يم . ده
دوين زه حکیمه دا جزه کوم چي زه دلته سیله نه يم او هموږ کوم درونه
هي دا تانستان نه راغلي او هموږ سره هله د دیزی او دائي هي زه
مهابيرم . نو موږ درته را پوهې ته سا جنري دا د پښتون له کوردي
او هله پښتون نن خوار او زار دې هي دا د حدت نشته . نن چي زه کوي
عزنده کي حاضر يم حفه په فرآنلوقوت کي ده ځاد خوشائي انسنا ده هله په
دې عزنده کي د پښتون دو هدت تم ايسنودل شوي دې زه PSPD
د شرارونه خوشنه کوم چي درې موقعې ساعده کړه په زه د پښتو
ملګرو سره د پېژم او په ټهرو سلو نجتو ته درې سېزو .

موږ ناجنري په تنزل او زوال کي د سالمو او د پښتو د تبا هي سب
درې موږ پښتون اباد او آزاد غواړو د علطت او په چيله خاوره
کي په چيله خالکيت غواړو . موږ څوک چي د کرم خاچه راشي
د هنې خالکيت نه غواړو بنه دا به ز موږ د زوال نښه وي .
پښتا نه ترا د سنه په چيله ژبه لیکل نشي کوي او دا هموږ د ناماني

علت دی . پښتون داسی نه رو پښتون ده په تړی او ملتو رمه
دو مره مینه وه په ھر دهت ئی په پښتوی سره کړی او د هر عظيم او
غښتي د بمن سره یې تړکړي شال یې زړیز خند فتح کړ د آنړیز دينه
ټویه نشوه هر د لته داسی تو در پاتی نشو داسی لنه و پاتی نشو په
حلته دی دلپښتو او آنړیز اخواز دينه ټویه نشي ڈیگریز ان تر کابله لاره
خونکه په ژړی شرکنې د اټر برایدن یېم ژړوله را دو تور .

آنړیز دی غرځه سره حد قایم کړو یوه کربښه ڈیکسوندہ دری کربښی د لامدی

علدقی ته یې رعیت په آنړیزی دی Settle Area دریں
په پویکی آنړیز اخواز نه لام قیم او د چل تاون په پوره توګه نافذ کړو
دری کربښی نه بره یې یوه بله کربښه را کسوندہ په چنه در دیورند په کربښه
مشهوره ده . دری دوا په دکربښی میخ علاقی ته یې تباشی علاقه دری
په دی کی آنړیز اجنبی او تباشی ریاستونه قایم کړو او په دی علاقه
کی آنړیز چل موجودت د پولیتکنیک اجنبت په ذریعه ظاهرولو یا سبودلو .
د شوروی اتحاد سره په دانه انسان کربښه را کنبله کیده لزمشري یې یو
آنړیز په سایمن نو میده په غاره لره دیورند او آهه تریخ د آنړیز اخواز
خپله بالا دستی قایم سامنه . موږ د آهه شفه نړ آله پوری دی ته

پېښتو نخواه دايو اودي کي جھۇنىز بىروالى او قوت دى . دا خاوره
ئە تايىخ کي دزرگۇنۇ مۇنۇز راھىسى دېپېښتو نخوا پېنامە يادىدە كە
خەنە پې ئەحمد شاھ بابا دارى

د دەلى تخت ھىزىمە پې رايادىكەم
ھەدار سىكلى پېښتو نخواه دەقىرى سۈرنە

اندرىز دلتە يو استھارى ئىلمام پېسېنۋەد پې دا جھۇنىز لپارە نەتە فەيدە .
د اندرىز مطلب داؤ پې پېشىنە ئى پە طبقاتو تىقىم كەمل اورىسب تەرىپېشىنە
يى دېپېښتو نۇلى نە دەيىشىل اودېپېشىتۇ پە ئەنلىرى ئى تسب سېك شەكارە
كەرە .

ئەتلە ئى پە سەب تەرىپ ، يىا ، مە تىقىم كەمل اودېپېشىتۇ وحدت ئى ماڭ
كەرە . زەمبىز سەن نور سەيلەتىنە چەم دزرگۇنۇ كەلۈرۈز راھىسى پەپېشىتۇغا
كە ئادمىي پې دا دېپېشىتۇ سەرە دىوچىڭ كەمل دستىي دەنۈز پە شان پېسۈند
درى دەنۈل دستىي پې كۆم دېنەجىڭ كەن دوا د تورى دەھۈمىي تىقى دەي
دا دېپېشىتۇن دەي دەنەچىڭ ئى پاھى پاھى كەرە دەنەپېشىنە ئى سەرە
بىل كەمل دېپېشىتۇن دېسيا وحدت لپارە قوت لپارە اورىلار دە
بىرپېشىتۇن دەنەپە لپارە بە دا استھارى ئىلمالمە ئېرىك كەرەل كېزى دەطبىت

بې دېنگە ھى . پَتۇم نۇعامَى پى يو دېل وىيە خېنى وەدت نە يېزى يى ددى
لپاره پاچاخان را پا خىدە او ھەنە ادىلىنى پېشىۋۇن دى پى ھەفە دەتىرى
پى زورىنە ھەفە دەسدا رې حىيت نە بىكى دېشىتۇن پە حىيت لى پە مىازىزە
مەرخۇغ دەرگە ھەفە لسبَتَر او پىشە دە خەت تە كەدە دىيۇ ورور پە شان جىزما
دەڭە او دەئى دېل پى تاسوَتى تەھىيدى ھەفە دى پى كارگۇي او خە خاودى
تە را وەرى او يوه نارە ئى وەڭە

ئە سپورە دى او كە پورە دى سەرە پە شەرىلە بە دى
پاچاخان دەغى دەلەندى نە سەرە چەل او لىس يۈنگە او دەڭە مىزغۇزى
قۇت تە ئى ماتى وەڭە .

ادس دەتەر انقلاب دى استشارى نۇعام دېنچە دەلولپارە يېڭى تە
را غلو داد دى يىسى انقلاب دى دەعام او كەپلى او سەن انقلاب
دى ھوبىز ھەفە وخت ھم دا انقلاب بە سەم دەپەنۋا او او سەن ئىم
تەنگە دايىتىن دى پى خلۇقىان او پەرچەيان او سەن پە يۈگۈنۈكى
سەرە دەرى نۇعام دەتەنگە لولپارە شەرىپ ولادە دى دەرى بىنە او عۇلن
نەزەرات لرى . او دەپەن او سەن لپارە دا بادارى او سۆكالى حلە ئەلى
كۆي . ھە او سەن ھم دايىتىن دى پى ھەدا خەلە . دەرھەر دەپېنى
شەنلەن پە بىنە توڭە سەرە ھلە كەرى . ھە دەھنۇرى كارىيە سىيا سىي

بعیرت او لارسونه لری . همینز دیر لوستی تسان دنیا دلتندر بونو
 نه جنری ده ھنروی دگون ت گو نه جنری خونه دچنی سیمی پوښته تری
 و یکی جنرنه گی . اصلی جنره داده چی موبن دچن چاپیریال ځن جنرنه بلو
 موبن بايد دچن چاپیریال ځن جنرنه شو . اوچن وطن دغفلت تمام ته درسر .
 دلشور انقلاب دوره هم قدم دی چی دنیا سامراهی قوتونه سعدستی
 په لرزان مثون او همینز غربی خاوری ته ئی چن لاس دېندر را درساوه
 ھله دی انقلاب ده ھنروی ټئي په خلری واچوی . دگوری ھغه عرب
 چی اسرايیلو تمري ھيله ھله یونی ده او ھر دختی دبوی ھنروی
 هم دېسیو بوجی په شاھمینز خاوری ته را درسیدل . اسلام دکوم
 شي پاره چی راغنی دو عربی یشیان لوں دھفی په خلف کارخوی
 دری همینز دېر منځنگ لاره دینوله او موبن ته ئی حالات دروره
 خراب گمل چی او سن هرڅه تیاره تیاره په نظر راهی . دا هم من
 چی همینز نه هم غلې شوی دی ڻن دېښتو سیمه درانه شوہ پښتا
 وړل گیزی او چی وړ ټیریزی موبن په چن کورکی گلزاری یېن و او
 کوم قوتونه چی دا سلحي په طور موبن استقالوی قوی یېزی .
 زه نن دی ته حافیزم چی دلخوا پښتو سره هرف دنځراوسیا سی گزلاړی
 جنری دکوم او دا په دا آله دکوم چی نن دله دېښتون دباھی مج نیروی دکوم

او خوبز باید چن اخْلَذَنَاتِ يو خواهَمَد او خپلی ختملی لاری پر بز دو او یو بل ته
رازَهَدِی مُثُو او ده ملن دا بادی او رازَهَدِی پاره لاس و رکرو پسْتَانَهَهَمَی
هز پر بز ده پی پسْتَانَهَهَمَی هم ده رخه نه فلی په سیدان به ولا پری دی او ایش
باید خوبز دی جنری ته راشو چی خنله کوئی شو پی هان دری رَمَکَجَعَ نه خلی
نمود.

پسْتَانَهَهَمَی ، ثَبَنَی ، مَذَهَبَی ، مَلْتَورَی ، جَفَرَافِیَی او راقِقَادِی جَوَتَ
دری هَرَبِیا هم ده یورندَگَرَبَنَی دلاسه په یعنی دوئنیه پرا ته دی دری تقييم
با وجود هم دپسْتَنَون شپونَی او پاونَه په دی سَجَبُورَدِی چی دَرَشَی
به دری گَرَبَنَی نه را تیریزِی او ترمسُو او هیره اسحاقِیل خان ته راجُی چی
په تایَّرَجَه نه ورته سیدان دائی او داده پی به دوی دَگَرَبَنَی نه پورته او روی
او ترمسَار او هَلَهَنَد پوری به چی داگَرَسَنَه پی زَمَرَیز شلَّونَه کاله قَلَی
را کَبُنو دی ده ۴۵(۱) خلو یَنَیَتَ کاله کَبَرَی پی زَمَرَیز په خپله جَزَیرَه
ورنَوَتَی دی خوبز لا مَعْنَسَی تقييم پرا ته يو . هَجَرَبَز مرام او هَدَفَ
دپسْتَنَو یو دای او وحدت دی . دا هَجَرَبَز لپری هَدَفَ دی .

نن هَجَرَبَز او له او هَمَهَه سله داده چی دپسْتَنَو دینه تویَّول و دریزی
کورنه دران شول مَلَسَبُو نه دران شول نن در دنیا قو موونه سپورزی
ته دَخَلَ او په زَعَمَای گَرَجَی خربز حَلَه ده مَان تَبَاهَ کَوَلَو پاره ملا تهمی

ده . باید نوبز نش پ دی امتح پوره عخرا او سپع و تکه هی پی تباھی نبند
 شی اودا بادی او سوکای لار را دباسو . پ دی کمکی ز نوبز پیشانه
 درونه هی پ خابح کی دی او نظریاتی خدک دی حمیرلوی کار کویی شی
 تاسی زیارتہ لوستی او نظریاتی خدک یی او تاسی داسی المعنات
 لری هی او از دنیا ته رسوی شی نوبز تاسی هر یوکس دلتہ دیو غیر
 پ حیث من او تاسی کی یوکس هم او از قدری او بی کی نو دنیا تری جنری
 او من نوبز تباھ شوی یو ارتباھ بیز و او هما پ نظر ھنھ رنها هم راحی چی
 ھنھ د وحدت او کامیابی راحنھ رنها ده ھرھ وینه تیول خیال نه گھی دری
 نه گھلی دنبری قومونه ھو بز نه بی جنردو او او من دنیا د پیشتو پ شری
 نشرات کوی . دنبری قومونو د پیشتوں قوم دیو قوم پ حیث پیزرو
 او دی سلی د پیشتو د وحدت او یوکید لپاره د پوره حده پوری
 لاره ھواره لره .

ک پیشانه ویس شول نو دا نلام به دیر ژ رخم کی او دا پی
 به دینکه یوسی او که دی او من هم راویس نه شو او من یی هم طبقات
 لری نه کمل نو دالویه تباھی ده او بیا اید د کامیابید د کم بیزی هی
 کله د پیشتوں د وحدت دشو نو دغه تباھی به توله له ینکه لا ره شی او
 دولمن ابادی او سوکای ته به دروی فدرشی

د افسوس جنده ده هونبرجی مهندیزی هونبرج کورونه و رایزی
 خونبرجی دلیزی . زه جع ته تیم حلته دینا سلامان سره راغونه
 وی زه په دعوه دا جنده کرم په دیستو په شان اسلام په بل تو قوم
 کی هم نشته اسلام هرف زیبرج عقیده نه بله هونبرج کلمتو رکی هم سال
 ده من دندھب په نامه زیبرج وینی تویزی او دندھب په نامه اندراد
 ٿوَر کوی ؟ امریکا او دھنہ ملّری . - جنده دا اسلام دی اور
 دسله ٿوَر در کوی ؟ امریکا ، چین ، انگلیز ، فرانسیس او نور .
 صنفه عرب چی دری جنده پاره پیسی رارسوی دھنفوی حال داری
 چی بیت المقدس تری اسرائیلو اخستی دی او جهاد په دیستو گروی
 زه دری جنری عرض کول خواهم چی خو مره ما دخوا نانو او نرانو
 سره جنری کوی دی دا د افسوس جنده ده چی دا تولی دایوسی
 جنری کوی او ھان حیری و سه پولی دیستو یو ٿل دی
 چی سنده امان جنلیزی - لوز چنہ خان پلسنی چنچی کیزی
 مویز دھر شه نه زیات پستانه او سلامان یو مشکلت په دیر زیات
 وی خزه دایین رم چی مویز هر یو په زمه واری را پا خوا دھنلو
 زمه واری باندی فلر و یو او دایی کرو نو داشفل به دیر ٿر دینیه
 لاروشی . دری لپاره عالمی جرگی هم کیزی .

پا چا خان دا جنره پا ادل سرئی تموی جنگ دروس او امریکی دی
خوکور په کی دلپیشتون وران پزی .

د پاکستان اجنا رو نز دا پروپاگاند شروع کړو چې دی دا سلام خلف
جنری کوي . او میں خو امریکا او شوروی اتحاد د افغانستان په سلمه
جنری کوي نز دا بستکاره شو ه چې په دی سلمه کی لوی لاما قتونه براء
راست ملوس دی . دری سلمه د حل کولو پا ره چې امریکا او شوروی
کومی جنری کوي او یا پاکستان او افغانستان په جینوا کی د کور دیز
په ذریعه بالواسطه د افغانستان د سلمي د سوله ایزحل درا ایسلو پاره
جنری اتری کوي نوبز دری دواړه د قدر او شنگ کور . خروایو دارد
دوی سلمه نندده که د اسلامه نوره ھم او بزده شي نز نوبز پاره به
نور شکلات ھم را پیدا شتی . نن ز نوبز درونه په ځیموکی او می او د چهونی
په سرد ټو نز دلو مشرافون په ما نوکی ژو نز کوي . او روس که دری سلمي
حل پیدا شتو نو په دغه کی به یو د اسی نسل ھوان شتی چې د چغه فلسطینی
نسټل چې په ځیموکی را لوکی شتو دی نه به ھم زیات مردیحال دی او
دابه نه یواحی د پاکستان او افغانستان د ابادی او سکای پاره ټو
لوی خطر دی سبکی د عالمی امن پاره به یولوی تاوان وی او عالمی هشتگری
به لازیاتی شي د لته نوبز د فلسطینا نو د حقوقو ټه پوره ملا تک کو د ھلې چې

ددنخه ظلیلیانز پا ره بجهت د استرالنی خای نشة او حقوقئی

غف شوی دی

دانستان دسلى دزرەن کولوپاره مونز اسانه لاره پگو تر کوو
او ھفه داره چي په دی لمکی دی په پاکستان کی دپرتوپستو د
شرانز درجگیانه کار و احتسلی شی . دری جرگی عنی بھم پیشانه
وی او د جگپی فریقین هم پیشانه دی دری تولودور دستور
او ترہ یوه د ۵۰ دیپستو دسدوراھی کلپنی سامنی حرف د
جرگی په لاری په سوله ایزه توگر سرتہ رسیدی دی دا جرگه باول دیو
فریق سره جرگه او مرگه دنی ادھی یوی روئی ته دریزی نوبیا په
دل فریق سره جرگه او مرگه شی خرد اچی کمله لوی لماقتونه ونزع امهی
نو استان نه ره چلپی بسکاره جنرہ ده چی ھٹوبنزا په وینه ھنری چل
عالی سیاست چلوی دا به ھلکتہ سرتہ رسیدی چی لوی لماقتونه په
پاکستان او دانستان اثر واپھی په دی جرگی ته لاره ھواره
کمکی . پاچا خان خو ملونه ھلکی هم دری جرگی لار بشودی وہ اور
انعانی کپرو شرانز ته ویں وہ چی سره یپستو او دری فساد د
ھتو لولپاره سره په جرگه یو حل را دباسو چی کوم بز دیر شران
دا چا خان په دی عزویسته جرگی ته راغل نز په پاکستان کی د
ھنری راشنونه بندشول او در پاکستان پسته پولیس په ھنری پس

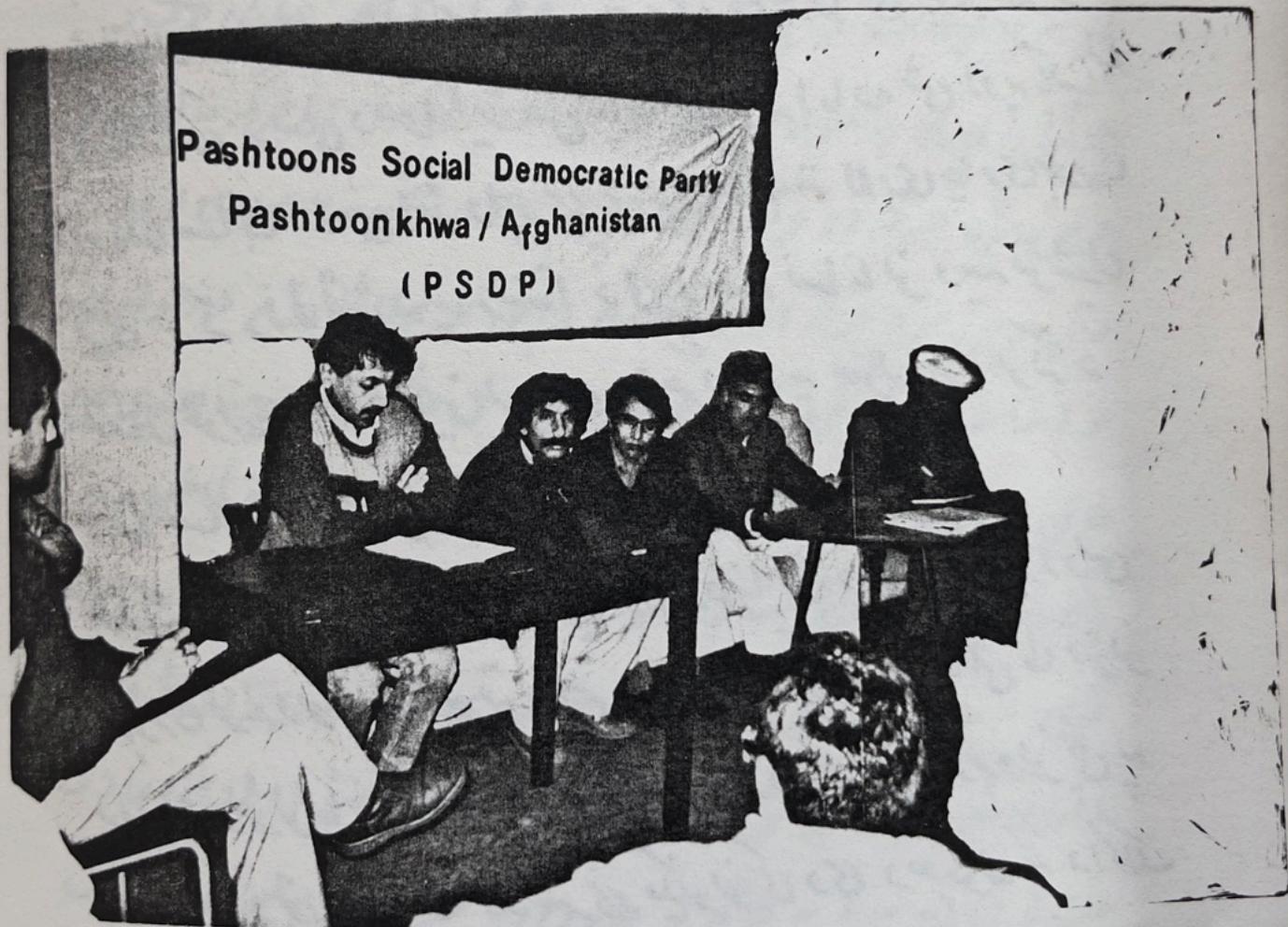
- عَمَّعَ -

شول .

حمد او جه ده چې زه دردی تجویز پیش کولوپاره امان ته راغلی یم
اوکه نه درجگی مسراں ھم په پاستان کی دی افغان کیدواں ھم په
پاستان کی دی او د افغانستان خند او وامن ھم زیوزز تره په
پوله پرانه دی خون طاھرہ ده چې دالدار ھله کاما یا بیدی شی چې په لویو
طا قتو نوئی د عالمی رائی عامدله طرف نه زور و اچول شی چې ھفه د
افغانستان د سلی د سوله ایز حل پاره په ھلکه اما ده شی او په پاستان
او افغانستان د اسی اثر داچوی چې دی جری ته لاری چاری جوړی
کړي . که د احاقتو نه په رسنیا دې وسہ انسانا نزو دینه توئیں
ښدوں غواړی نوزه یعنی لرم چې دا جرګه به په سوله ایزه ترڅه د
افغانستان مسله دیر ژر حل کړي .

دلته زه د امان ارس خللو او د دنیا نور د مهندبو او د اسی
جمهوری گونډنو نه د انوچه ساتم چې ھفه دی کړي په عالمی طاقتو نو
دا اثر غور ھولوپاره چې ھلکی ھلکی د کړي او د چپلو پشتہ درولخو چې په
آلان کی او نورو یور پی او بېرنی ملکو نوکی دی دھفوی نه دا ګلک
اوید لرم چې ھفه د هر څه نه اوں د چن قام او د ملن د حمله صون
او سولکا لپاره ھلکو نو کو سبېښبو نه پیل کړي چې د مهندبی دنیا

دغه انسان دوست او غریب پال لها قتو نه را پا خوی
 زه پ آخره کی بیا د پښتو د تو لینز و سولیز گوند د شر انځوا د
 عوای نشنل پاری نکو ا در د هان نکو ا ستاسی غن خوب شنه کوم
 چې پ دری عزنه ه کی حوبر خه اخستی ده او پ دغه لار کی دلن
 پاره د قربانی پاره حافیز م .

خان لا لا محمد رفعت خان ید فرز تشورت کې د پښتو په لوړه عزنه ه کې
 (۱۹۸۴ / ۱۱ / ۲۹)

و خواجی افضل بکلبس په یاد

پېښتون سیاست مدار افضل بکلبس په پېښدار کښی ۱۹۸۵
 کمال د آندرس پا ۲۹ نیټه خاور و ته و سپاهل شر - د ده د
 سبخونو په مراسمو گنه دلمري او هبری پېښتو خواه نهایت
 شمیز زامتر شخیز نزبرفه افستلي وه -

افضل خان بکلبس د هزار و سر کسان د یاره هئي
 بنت ایښودونکي او مشرو - د پېښتو د آناری
 او سوکال د پاره هئي نه هیزیدونکي خد تونه کړي دی - د
 پېښتو هلوکنیز او سولیز ګوند د افضل بکلبس مګر د
 پېښتو او لس د پاره یونه پوره کیدونکي تاوان گنه.
 او دره د فیلواز او رشتہ د اړا المؤسره فیله محمد رهوي او
 خوا خوبنۍ نښکاره ګوي - افضل بکلبس د پاکستانے
 ډکتا توړانو او جنرالو د نړور نړیاتي او ظلم له کبله
 د افضل شووند آخرني شي په جلاوه هنی گنه په الکستان
 گنه تیری ګړي دی - د غلبه هم ده د تام او وطن

خدمت ته ملا تیری وه . او د ۱۹۸۵ کمال د
 ګست په میاشت د سندیا لز بلڅر او پېښتو د

دفرنټ (جھی) بنیاد کیتیور . او دو فات ٿخنا لبز مردہ
مغلبی کونھی پنځونواه تا لامه . دا فقل نبلنس شوند او
تاسیخ په خو ټلو گنېه اغونه یاری نه شی بلهه تابونه غواہی .
مونږ د لئه دره چپل لاس د لیئل شری شخصی (ذاتی)
لیک یوه برفه چه د ۸۵ - ۱۲ - ۱۹ کمال گنېه د بمنگهم
ٿخنا د پښتو د مولیزرا ولسو لیز گوند مشریو وکتور
سترهی ته را لیزی او خپرو .

دی چپل لیک په یوه برفه گنېه میکی .
” نه مونږ سیاست په موجوده وفت گنېه قومی طرف ته
روان دی . نه مونږ د گوند منزکور کسان پاہلمی د اخیال
دی چه پاکستان گنېه څلور بنیادی تضادات دی . یو تضاد
قوی تضاد دی . بل طبقاتی تفاصی دی . بل د لوکس
او لظامی قوا او ترمنی جمپوری تضاد دی او بل د پاکستان
او استحصال ترمنی تضاد دی . دی څلور و تفاصی دلوز
گنېه ملہ یو تضاد او لیست حاصل گړی گلہ بل تضاد .

خو څلور او ټپا دونه په یو وفت گنېه موجود دی .
نه صبا قوی تضاد او جمپوری تضاد او لیست حاصل گړی
او د ډکا په شا استحصالی تضاد ډم و لامه دی . نه مونږ

رتوی تضاد دھلَ تو لو دپاره دَکندر لیشن تجویز و ہمایندی
 آئمیدیا نز مندز خیال دی چه پاکستان خلرس وا گھر قومونو
 (پنجابیان سندھیان بلوچ روپنگتن) ته مکملہ
 خود مختاری او حکومت (Autonomy & Sovereignty)
 حاصلہ شی نز مندز خلرس وا گھر قومونا دبراہبری پا اسک
 یو ٹھائی شر و فر کوئے شو خود ایو جمیر مسحیم تجویز دی
 او پنجابیان او عستاریان لئی پہ آسانہ نہ منی نوئہ
 پہ آسانہ نہ منی نوبیا چدی بے ضرور بُلک لینی
 دلپنگتن هولنیز اول سولیز گوند اس و ابناں سوچ ته
 یو چل پا دھا آئوی

خبریال: شید عاشق الله

نوی نویمه

کولن: - درودسته د صفحی چه د افغانستان د خلک
د دیمکرایک ګوند د ډموی مولشی ډاکتر نجیب په بلند د
پېښتو د لټولنیز او لسو لیز ګوند یوه ډاکټه ګئی ډکوند د مشر د
لومړۍ مرستیال علی خان مسود په مشری د ۱۹۸۴ع ګال د
ډوبړ په میاشت کښی په ټابل کښی د افغانستان د خلک د
د دیمکراتیک ګوند د ډموی مولشی ډاکتر نجیب، د قورنزو او
قبایلو د چارو د ونیر سیمان لایق د سیاسی د فتړ غږی
صیری او د دعنه ګوند د لغور و شنخیتو نز سره د افغانستان
د راتلونکی په باړه کښی د نظریو بدکون وکړه . د ډاکتر نجیب
له خوا د پېښتو د لټولنیز او لسو لیز ګوند مشر د وکتور ستوری
کابل ته د خبرو د پاره میله شوی دی . د وکتور کبیر ستوری
د غډ میله میمه منلی او دردان ۱۹۸۷ع ګال د اپریل
په میاشت به د ډوکتور ستوری په مشری د
پېښتو د لټولنیز او لسو لیز ګوند یوه ډاکټه ګئے د افغانستان
دخلک د دیمکراتیک ګوند د مشر تابی سره د خبرو د پاره
کابل ته لاړه بشی

پښتو :- ده دا ان کال ده ما همچ ده میا شتی په او ومه نیته
په پښتو رکنې د اړه باب سکندر خان خیل د شهادت خلرم
تلين د اړه واسناد په پلر فے هدیه کښي و لمانۍ شو .

د لمانۍ په غزنډه کښي د پښتو ستر ملی مشربا ځان
”فریاغان“ او د عرامی نیشنل پارکتی مشرالز او د پښتون
سکود نټکن فیدر لیشن شامنلو او د لري اوږدي پښتونخوا
نور و ګنې شمیر نام تو شمیتو نو ګډون کړي و . د تاورو
و پناه ځانو څخه دروسته د اړه واسناد په قبر باندی د ډکلن تو ګیدی
او خادری د غږه ول شوی .

د پښتو د لټولنیز او لسو لیز ګوند / استاذی په دغه تلين
کښي د ګوند د ډھمد مردی پسيغام ذمه د اړه و کسانو تا او رساده .
نه موږ ډکلن د یو چل بیا فیله خوا خربنۍ د اړه و سبان
سکندر خان خلیل کو ډلن سره سبکا ټکوي . او د
اړه واسناد روح ټه د دعا ټکوي .

کولن :- د پښتو د لټولنیز او لسو لیز ګوند مشرتا ټې
د ګوند د سله وال ټوار ”ننګیا ټې پښتون“ ټه
سپاه بست ټسګریدی چه د پښتو در دور د ستور
سره کم د افغانستان د حکومت د سول او

اور بند پیشنهاد اومنی -

دېپېتنز لړولیز ګولسولیز ګونډ د افغانستان د لانجۍ
دول او د شرکوی پړهونز د ټلود پاره ګروغه جوسم
یوانۍ نے استھان کنھی . لدی امله د افغانستان د
وامنور دروغنې جوړه د پیشنهاد صرکلے کوي -

شاځړتله

تا خوچل یور دغا تلوکه ئی . زړونس شوی پېښتر نخواکې
شکرمه دی دښېلا چم . ره چغه پاکه څواکې
نه د پا د ېکړي ټکل شوی . نه ور بله چم د لیلاکې
دنایلوه ملیاں دلاسنه . منه ئی پروت پاړو پاکې
چه تا امله نړۍ هټه چېږشي . ده تا والئه پاړه هماکې
ته خوچل د پېښتو نخواکې . څه څلیږزه پېښتر نخواکې
لدی شرونډه د پر د لیسا
بنیا ده مګرینه سړۍ بنیاک

”سایي“

د سور پوښنا فودود

نهکه هی چلکی دی او پا فکر کېنې هستی لرمه
 د لغوي شروند پا میو قنده ما تولکې شمه
 د خوشحال خان قلم او توړه لېنې هستی لرمه
 د باچا خان د سکور پوښنا الفز دود سالمي شمه
 ملامی تړی د خپل تام د آزادی د پاڼه
 د پښتو زد آبادی او سکون کاره د پاڼه
 د دستوری ”

دلیله وزر

د یو تسلی خصوصیتہ ورتا جو همیشی .
 چه په کوبن لنظر صورت و ته لنظر تړی .
 توړه مشپېئی جو کړول ټه عجیبه دی .
 چه نظرئی په وسخنځ شی نو سکر کړی .
 بیاتیا په خټوته توږي توږي نښه کړی .
 څه خبر دی چه سیلا خواه و نه کړی .
 در سکونتیور ”

"پښتونخوا" لومړی ګډه - لومړی کال - 1978 اپریل

الماني او انگرېزی برخه

Inhalt/Contents	Seite/Page
-----------------	------------

Deutsch

Einführung in die afghanische
Gesellschaft

1

Hochzeit und Brautwerbung bei
Afghanen

8

Pressekonferenz der Pashtoons

Social Democratic Party

11

.....
English -

Statute of Pashtoons Social
Democratic Party (PSDP)

18

Bloodshed in Afghanistan
must stop

27

News in Brief

37

K a b i r S t o r i

Einführung in die afghanische Gesellschaft

Im Gegensatz zur Industriegesellschaft in der Bundesrepublik Deutschland ist Afghanistan eine Agrargesellschaft, mit einer breiten Unterschicht, einer schmalen Mittelschicht und einer dünnen Oberschicht.

"Die große Masse der Kleinbauern, Pächter und Landarbeiter, der Wanderhirten mit geringem Viehbesitz, der Gelegenheitsarbeiter, der mehr oder weniger abhängigen Handwerker und Einzelhändler und der ungelernten Staatsbediensteten, bildet die Unterschicht, die fast 95 % der Bevölkerung ausmacht. Die Mittelschicht bilden auf dem Lande die Familien mit größerem Grundbesitz und in den Städten die unabhängigen Handwerker." (K r a u s e , 1972, S. 204) Zur Oberschicht gehören die Stammesfürsten, die Großhändler und die Beamten mit höherem Rang.

Vergleicht man die dreistufige Schichtung der afghanischen Gesellschaft mit der der Bundesrepublik Deutsch-

land, so wird man feststellen, daß die Unterschicht nicht nur breiter und die Mittelschicht nicht nur schmäler ist als die der Bundesrepublik Deutschland, sondern daß ein zur Mittelschicht gehörender Afghane einem zur Unterschicht gehörenden Deutschen entspricht, d.h. daß eine Verschiebung der Gesamtschichtverteilung vorliegt.

Die Bevölkerung Afghanistans gliedert sich in etwa 30 verschiedene ethnische Gruppen mit unterschiedlichen Sprachen, Sitten und Gebräuchen. Dies ist auf zahlreichen Völkerwanderungen und Eroberungszügen nach Indien über Afghanistan zurückzuführen. (Hayatullah, 1967, S. 48)

Die wichtigsten ethnischen Gruppen sind die Paschtunen, Balutschen, Uzbeken, Tadschiken, Turkmenen und Hazara. Die Paschtunen sind die eigentlichen Afghanen, nach denen das Land Afghanistan benannt ist.

"Der iranische Westen nennt sie Afghanen, der indische Osten Pathanen oder ebenfalls Afghanen. Sie selbst bezeichnen sich als Paschtunen oder in den nordöstlichen Siedlungsgebieten, wo die härtere Aussprache überwiegt, als Pachtunen." (Klimburg, 1966, S. 284)

Obwohl bis jetzt keine Volkszählung stattgefunden hat, schätzt man die Zahl der Paschtunen auf über 30 Millionen. Die Hälfte davon wohnt in Pakistan. Daneben gibt

es zwei bis drei Millionen Paschtunen, die Nomaden sind und keinen festen Wohnsitz haben. Sie wandern je nach Jahreszeit zwischen Afghanistan und Pakistan. Über den Anteil der seßhaften Paschtunen in Afghanistan liegen in der Literatur verschiedene Schätzungen vor. Jedoch ist meist Schätzungen gemeinsam, daß die seßhaften Paschtunen über 70 % der Gesamtbevölkerung ausmachen sollen.

"Die Paschtunen oder 'echten' Afghanen (zum Unterschied von den 'unechten', das sind die nichtafghanischen Staatsangehörigen Afghanistans), die verwirrenderweise häufig auch als Pachtunen oder Pathanen Erwähnung finden, bilden das stärkste ethnische Element im Land." (K l i m b u r g , 1966, S. 110-111) Die Paschtunen leben sowohl in Afghanistan als auch in Pakistan nach den Gesetzen des Paschtunwali, das die ungeschriebene Verfassung der Paschtunen ist. Es enthält nicht nur eine Reihe von Ehren-Eigenschaften, die alle Paschtunen, ob arm oder reich, haben sollen, sondern auch eine bestimmte Anzahl von Regeln, die von Generation zu Generation weitergegeben werden. Die höchste Instanz des Paschtunwali ist die Ratsversammlung (Dschorga), die politische, rechtliche und soziale Beschlüsse faßt und durchführt. Eine Angelegenheit wird solange diskutiert, bis Einstimmigkeit erreicht ist.

"Der demokratischen Einstellung der Freien gemäß und

zur Vermeidung von Eifersüchteleien hat die Dschirga wieder eine Sitzordnung noch einen Vorsitzenden. Man sitzt im Kreis auf herrenlosem, folglich neutralem Boden und jeder kann aufstehen und das Wort ergreifen, kommen und gehen, wann immer er will. Für die Beschlüsse einer Dschirga ist nicht die Stimmenmajorität - es wird nie abgestimmt -, sondern das Fehlen einer offenen Opposition maßgebend. Die Befolgung der Beschlüsse gilt als wichtige soziale Pflicht der Männer. Zu widerhandelnde laufen Gefahr, geächtet zu werden. Weigert sich zum Beispiel im Falle eines 'Strafprozesses' der Angeklagte, die durch Dschirga-Beschluß festgelegten Wehrgeldzahlungen an den Kläger zu zahlen, hat letzterer das Recht" (K l i m b u r g , 1966, S. 122), sich das ihm zustehende durch Unterstützung der Öffentlichkeit mit Gewalt von dem Pflichtvergessenen zu holen.

Die Ratsversammlung ist keine ständige Institution, sondern nur eine provisorische Versammlung für einen bestimmten Konflikt. Sie hat keinen zentralisierten Charakter, deshalb ist eine Ratsversammlung (Dschirga) von der anderen unabhängig und damit auch ihre Beschlüsse. Die Beschlüsse einer anderen Ratsversammlung über ähnliche Fälle können jedoch als Grundlage bei Entscheidungen dienen. Beschlüsse werden dann zur Regel erhoben, wenn von mehreren Ratsversammlungen ähnlich gelagerte Fälle ähnlich beurteilt wurden.

Die Beschlüsse einer Ratsversammlung (Dschariga) gelten lediglich im Einflußbereich der Versammlungsteilnehmer.

Jeder Paschtune hat das Recht, an einer Ratsversammlung (Dschariga) teilzunehmen, denn nach den Ehren-Eigenschaften sind alle Paschtunen gleich. Die jungen Teilnehmer einer Ratsversammlung haben meistens eine Zuhörerrolle, obwohl sie ebenfalls das Recht besitzen, sich zu Wort zu melden. Meistens ergreifen die alten Leute in einer Dschariga das Wort und spielen die aktive und dominante Rolle. Daraus ergibt sich, daß die Richter des Gerichtshofes des Paschtunwali die alten Leute sind, die über die Rechte und Pflichten sowie über die Sitten und Normen der Paschtunen wachen.

Die Dschariga-Größe und der Umfang betragen je nach Wichtigkeit der Konflikte von zwei bis .. Millionen Paschtunen. Die Dschariga kann durch den Angeklagten oder Beklagten oder einen Dritten einberufen werden. In manchen Fällen kommt die Dschariga auch spontan durch die Wichtigkeit eines Problems zusammen.

Das Paschtunwali wird jedem Paschtunen von Kindestagen an eingeprägt. Die Lernstätten des Paschtunwali sind die Familie, die Gastzimmer (Hujra) und der Sommergarten für die Gäste (Dira).

Die paschtunische Familie gehört nicht zum Typ der

Kleinfamilie, wie wir sie aus der westlichen Welt kennen. Man kann die paschtunische Familie als "erweiterte" oder "Verbandsfamilie" bezeichnen, in der mehrere Brüder mit ihren Frauen und Kindern, mit ihren verheirateten Söhnen und Töchtern und deren Kindern zusammenleben. Eine solche Familie ist wie eine Gruppe.

Jedes Mitglied der Familie hat eine festgelegte Stellung. Einige haben untergeordnete, andere haben übergeordnete Stellungen; hierbei hat das Alter den Vorrang. Eine Ausnahme macht das weibliche Geschlecht, das der Autorität der Männer unterworfen ist. Jedoch besitzen die älteren Frauen eine gewisse Autorität (Mutter, Großmutter, Urgroßmutter, Tante). Der älteste Mann ist das Familienoberhaupt, dessen Anordnungen und Einfluß sich alle Familienmitglieder zu fügen haben.

Die niedrige Stellung der Frauen ist nicht nur auf die Rechtsgesetze des Paschtunwali zurückzuführen, sondern auch darauf, daß die Frauen aus Gründen des Arbeitsmangels fast gar keine Verdienstmöglichkeiten haben. Sie leben deshalb von den Männern in Abhängigkeit. Andererseits gibt es in Afghanistan und Pakistan keine Altersversicherung, und so stellen die männlichen Kinder wegen der Arbeits- und Verdienstmöglichkeiten für die Eltern eine Versicherung dar. Aus diesem Grund werden beide Geschlechter von Geburt an unterschiedlich behandelt.

Die Stellung und Rolle der einzelnen Familienmitglieder hängt nach außen oder in der Gesellschaft von der Stellung und Rolle ihrer Familie in der Gesellschaft ab. Die Rolle und Stellung der Familie hängt wiederum von der sozialen und Stammeszugehörigkeit ab. Z.B. wird eine Familie mit vielen Männern oder Stammesmitgliedern, die zur unteren Schicht gehört, dem Familienstatus und der Rolle der Familie entsprechen, die zur mittleren Schicht gehört und weniger Männer und Stammesmitglieder hat.

Faßt man das Gesagte noch einmal zusammen, so ergibt sich, daß das Alter nur innerhalb der Familie Vorrang hat, während in der Gesellschaft nicht das Alter, sondern die Familie als Gruppe (als Ganzes) die Stellung und den Status bestimmt.

L i t e r a t u r

Hayatullah,A. Die wirtschaftlichen Entwicklungsprobleme Afghanistans.Nürnberg 1967

Klimburg,M. Afghanistan,Wien 1966

Krause,W. Afghanistan,Tübingen und Basel 1972

Schirafzal Gerdeawal

Hochzeit und Brautwerbung bei Afghanen

Die Traditionen der Hochzeitsfeierlichkeiten, Hochzeitszeremonien, Brautwerbung und Brautpreis (das sogen. Maher) haben in Afghanistan ihre gesellschaftlichen und religiösen Wurzeln, die im Laufe der Zeit bestimmte Wandlungen erfahren haben. Nicht nur in der Vergangenheit, sondern auch heute ist die Frau in Afghanistan, wie in allen islamisch geprägten Gesellschaften des Orients, sehr weit von Emanzipation und materieller Autarkie entfernt. Auf dieser Tatsache beruht z. B. der Brautpreis in seinen Ursprüngen, im Falle einer Scheidung soll nämlich der Brautpreis der Frau als finanzielle Sicherheit dienen. Im Laufe der Zeit hat sich dieser den gesellschaftlichen Gegebenheiten angepaßte Brauch gewandelt, er wurde von den Familien, insbesondere von den Brautvätern, vereinnahmt. Die Folge dieser Entwicklung hat den Brautpreis in die Höhe klettern lassen. Im Irak z. B. sah sich der Staat in den 60-er Jahren gezwungen, die Höhe des Brautpreises per Gesetz festzusetzen. Der Brautpreis und die finanziellen Aufwendungen für die Hochzeitsfeierlichkeiten waren und sind für die überwiegende Mehrheit der Afghanen eine schwere Bürde, so viel Geld hat man einfach nicht. Auch angesichts der Tatsache, daß man langfristig plant, sieht sich die Familie des Bräutigams gezwungen, ein Stück ihres Ackerlandes zu verkaufen, um dies alles bezahlen zu können. In den meisten Fällen führt dies zu noch mehr Armut in den bäuerlichen Familien. Ein Brauch fordert eben seinen Preis. Die Hochzeitsfeierlichkeit gehört zu den seltenen Ereignissen im Dorfleben. Man erzählt noch Jahre später darüber, wie schön oder weniger schön die Hochzeitsfeier eines Paars war.

Genau dies führt dazu, daß die Ausgaben über den Rahmen der finanziellen Leistungsfähigkeit hinaus getrieben werden.

Angesichts des Zusammenhalts der Sippen und Großfamilien, wird in der Regel zwischen den Jungen und den Mädchen innerhalb der Sippen geheiratet, oft an der Grenze der Inzucht.

Durch die Verehelichung kommen nicht nur Mann und Frau, sondern auch die Familien sich näher. Deshalb heißt es auch in der unidirektionalen Brautwerbung, also seitens der Familie des Mannes, immer: wir möchten gerne mit ihrer Familie (die Familie der Braut) Verwandtschaft schließen. Der Brauch der Brautwerbung ist in der Regel so, daß das Familienoberhaupt des Mannes (in der Regel der Vater) sich an das Familienoberhaupt der Braut wendet. Die Hochzeitsfeierlichkeiten dauern bei finanziell gehobenen Familien bis zu vier Tagen. In diesen 3- 4 Tagen nehmen nicht nur die Bewohner des Dorfes, in der die Hochzeit stattfindet teil, sondern ebenfalls ein großer Teil der Bewohner der anliegenden Dörfer. In dieser Zeit spielt eine Musikkapelle nachmittags und abend bis spät in die Nacht Musik. Eingeladen ist jeder, der kommen möchte (und das sind in der Regel fast alle). Zu der Musik wird durchgehend Tee ausgeschenkt. Die Zeremonie der Eheschließung erfolgt dann am Abend des vorletzten Tages der Hochzeitsfeierlichkeiten. Es wird unter der Leitung des Mullahs die Ehe geschlossen. Die Braut bekommt einen Brautvater (in der Regel ein naher Verwandter des Bräutigams, z. B. der Bruder).

Am nächsten Morgen wird die Braut vom Hause ihrer Eltern in ihr neues Zuhause gebracht. Vom Hause des Bräutigams brechen viele Menschen, begleitet von einer Musikkapelle auf, um die Braut abzuholen. Dabei tanzen sie fröhlich durch die Straßen, die Scharen der Männer und Frauen aber immer getrennt. Die Braut wird in einen sogen. Dolei zu ihrem neuen Zuhause gebracht. Dolei ist eine aus biegsamen fristen Baumästen und Holzbalken gezimmerte Konstruktion mit prachtvollen Tüchern verkleidet. Die Braut sitzt in dieser buckförmig gebauten Sänfte und wird auf den Schultern vier junger Männer getragen.

Am Morgen des letzten Tages gibt es ein festliches, reichliches Mahl für alle, jeder ist eingeladen.

Am Abend zuvor wurden Ochsen, Schafe und Hühner geschlachtet und nachts zubereitet.

Mit frischem Fladenbrot wird das über Nacht gekochte Fleisch gegessen.

Später wird man erzählen: Es war eine schöne Hochzeit.

Pr e s s e k o n f e r e n z

der Pashtoons Social Democratic Party
- Pashtoonkhwa / Afghanistan
(PSDP) am 12. Februar 1987 in Bonn,
Tulpenfeld

Rede des Vorsitzenden der PSDP,
Dr. Kabir Stori

Meine Damen, Meine Herren,

länger als der Zweite Weltkrieg dauern nun schon Krieg und Blutvergießen in meiner Heimat Afghanistan. Jeden Tag sterben unschuldige Menschen. Das Land wird mehr und mehr verwüstet. Erschütternd und erschreckend ist die Bilanz dieses inzwischen internationalisierten und kommerzialisierten Krieges, an dem die Sowjetunion durch die Anwesenheit ihrer Truppen direkt und die USA indirekt durch die pakistanische Militärdiktatur beteiligt sind.

Die Pashtoons Social Democratic Party - Pashtoonkhwa / Afghanistan (PSDP), vertritt

schon lange die Ansicht, daß eine Lösung des Afghanistan-Problems keinesfalls militärisch, sondern nur auf friedlichem Wege möglich ist. Entsprechende FRIEDENS-INITIATIVEN haben wir bereits mehrmals der UNO, den Außenministern - und zwar nicht nur der Großmächte - und wichtigen Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens unterbreitet.

Inzwischen regieren in der Sowjetunion und in Afghanistan neue Führungskräfte, die die Notwendigkeit einer politischen Lösung ebenfalls erkannt zu haben scheinen.

- Erst kürzlich kündigte der sowjetische Parteichef Gorbatschow den beschleunigten Abzug seiner Truppen aus Afghanistan an, für den Fall, daß eine politische Lösung gefunden wird.

Auch aus Kabul hörte die Welt neue Töne. Offen bekannte der jetzt amtierende Parteichef Dr. Najib, daß die Erwartungen nicht

erfüllt wurden. Die Bevölkerung erhält Kugeln statt Brot, das Leinentuch statt neuer Kleidung und den Friedhof anstelle eines eigenen Hauses.

Dr. Najib schlug eine nationale Aussöhnung vor. Den Widerstandsgruppen bot er einen sechsmonatigen Waffenstillstand an und lud sie zu Gesprächen ein.

Auch unsere Partei erhielt von Dr. Najib eine Einladung zu einem Meinungsaustausch. Wir haben diese Einladung angenommen, weil wir glauben, daß Afghanen mit Afghanen sprechen sollten, auch wenn der Gesprächspartner anderer Meinung ist als wir.

Nach einem ersten Treffen, das zwischen einer Delegation unserer Partei und Vertretern der Volksdemokratischen Partei Afghanistan in Kabul stattfand, wollen wir weiter miteinander reden.

Von dem Ergebnis der Gespräche wird es abhängen, ob und inwieweit überhaupt eine Zusammenarbeit in Erwägung gezogen werden kann.

Grundsätzlich begrüßt die PSDP alle dem Frieden dienenden Vorschläge.

Es bleibt abzuwarten, ob Dr. Najib wirklich die nationale Aussöhnung sucht. Sie wäre bitter nötig. Es scheint uns auch der einzige gangbare Weg zu sein, den man früher oder später gehen muß, um den Krieg in Afghanistan zu beenden.

Das Wort AUSSÖHNUNG ist übrigens in meinem Land kein Fremdwort. Aussöhnung ist ein fester Bestandteil der afghanischen traditionellen Gesellschaft. Die DJARGA (Ratssammlung) ist ein Mittel dazu.

Die Voraussetzung für einen dauerhaften Frieden und eine Aussöhnung ist jedoch die Abschaffung der Probleme und Ungerechtigkeiten, die von früheren monarchistischen Regierungen produziert und bisher ungelöst blieben. Seit damals konzentriert sich nämlich die politische und wirtschaftliche Macht Afghanistans auf die Hauptstadt Kabul. Die Kluft zwischen der Stadt- und Landbe-

völkerung ist groß.

In dem Vielvölkerstaat Afghanistan, in dem Paschtunen, Usbeken, Tadschiken, Hazara, Turkmenen, Balutschen, usw. zusammenleben, ist es heute notwendig, alle gesellschaftlichen Gruppen des Landes gerecht am wirtschaftlichen und politischen Leben zu beteiligen.

Es ist auch notwendig, jeder Bevölkerungsgruppe in Afghanistan - entsprechend seiner Einwohnerzahl - kulturelle und sprachliche Rechte zu geben und ihnen die Erziehung ihrer Kinder in der jeweiligen Muttersprache zu ermöglichen.

- Dies sollte in einer neuen Verfassung verankert werden.

Meine Damen, meine Herren: Die Zeit drängt.

Es muss bald Entscheidendes geschehen,

- damit das Leiden der Bevölkerung ein Ende hat,

- damit sich das Leben in Afghanistan nach sieden Kriegsjahren wieder normalisiert,

- die Flüchtlinge wieder in ihre Heimat zurückkehren und
- die Kinder endlich eine Schulausbildung bekommen.

Dauert die jetzige Situation noch länger an, - dann sieht die Welt sich einem neuen Problem gegenüber. Ich sage dies mit grosser Sorge.

Dieses Problem sind die Kinder, die in den Flüchtlingslagern unwissend heranwachsen, und zwar unter erbärmlichen Umständen!

Ihr Spielzeug ist das Gewehr. Mit dem Umgang werden sie vertraut gemacht, ob sie wollen oder nicht. Sie kennen nur Mord und Krieg. Viele von ihnen sind durch Kriegsverletzungen verstümmelt, vegetieren dahin, - ohne Zukunftsaussichten.

Diese Generation von Jugendlichen ist das Potential und bewiesenermaßen schon jetzt eine Zielgruppe, die bewußt zu Terroristen ausgebildet wird. Hier bahnt sich eine gefährliche Entwicklung an.

Wir fordern alle friedliebenden Menschen in der Welt auf, - unterstützend Druck auf die beiden Supermächte auszuüben, damit ein friedliches, freies, unabhängiges und blockfreies Afghanistan entstehen kann.

Wir hoffen für unser Volk, daß den Worten des sowjetischen Parteichefs Gorbatschow, seine Truppen beschleunigt aus Afghanistan abzuziehen und dem Versöhnungsangebot des afghanischen Parteichefs Dr. Najib, nunmehr Taten folgen.

Helfen Sie, meine Damen und Herren, in den von Ihnen vertretenen Medien immer wieder auf das Afghanistan-Problem hinzuweisen. Lassen Sie Afghanistan und seine leidenden Menschen nicht sterben!

Statute of Pashtoons Social Democratic Party (PSDP)

Introduction

The Pashtoons Social Democratic Party (PSDP) is the unity and independence party of all Pashtoons. It aims for a society where every body can freely develop his personality and take part in the political, economic and cultural lives of society and in serving mankind.

The PSDP principles are Pashtoonwali, socialism and democracy. Democracy is the link between Pashtoonwali and socialism. They are thus inseparably linked. Pashtoonwali is strengthened in democratic socialism, and democratic socialism is strengthened and completed by Pashtoonwali.

Freedom, justice and fraternity are the demands of Pashtoon social democracy. The Pashtoon social democrates, therefore, rejects every kind of dictatorship, every kind of totalitarian and one-party rule which destroy freedom and the rights of man.

B a s i c V a l u e s

- 1) The splitup of the Pashtoon people and their homeland "Pashtoonkhwa" endanger peace. In order to preserve peace, the main task and the main demand of the PSDP are the unity and the creation of an independent state of the Pashtoos, namely, "Pashtoonkhwa".
- 2) The power of the "Pashtoonkhwa" state is supposed to emanate from the people. It is, therefore, necessary to divide

"Pashtoonkhwa" according to Pashtoon tribes, geographic and administrative criteria into several areas which will then be subdivided in districts and subdistricts.

Every area will have its territorial parliament (Sima Iza Jirga). In addition there will be a central parliament for all of "Pashtoonkhwa" called Mili Jirga and a senate, called De Masharano Jirga. The area parliaments will elect district parliaments from their members. The same applies to the setup of the central government. Senate will consist of government chiefs of the area and the directly elected representatives of every area in line with the number of its population. Senate will examine the decisions of area parliaments and of the central parliament. It will appoint the state president and convoke the Great Council (Loya Jirga) for the election of the state president. 80 percent of the members are area parliaments and of the central parliament

will be directly elected by the populace in free elections, while 20 percent will be indirectly appointed by the parties which have scored 5 percent of the votes in parliamentary elections. Every "Pash-toonkhwa" inhabitant older than 18 will have two votes. One of them for the respective candidate and the other for the party. He or she can run as candidate for the central parliament or the land parliament only if he or she is over 30.

3) The PSDP aims for deepening and spreading the holy religion of Islam and it respects other religions.

4) Language and culture play an important role in forming the nation and the homeland. The PSDP, therefore, considers the development of the home language Pashto and of culture as a basic mission. It wants the state organs to be based on Pash-toonwali and the decisions of the Pashtoonwali councils (Jirga) to be recognized by the state.

- 5) Privately owned production means must be protected and promoted as long as they do not handicap the setup of a just social system. Economy and private property should be promoted in such a way that jobs will be created and that the homeland will be industrialized. Industry will be spread over the entire country and it will not be concentrated in certain areas.
- 6) Every inhabitant of "Pashtoonekhwa" is committed to pay taxes to the state according to his income.
- 7) Every "Pashtoonkhwa" inhabitant has a claim to work. The state is committed to supply work according to its capabilities. Unemployed persons or persons unable to work have a claim for state support.
- 8) Human life and dignity are of the greatest value to the PSDP. It wants, therefore, all people to be treated equally, no death

penalty to be introduced and no physical or mental tortures to be carried out.

9) Social security and improvement of living conditions such as particularly fulfillment of basic needs of the people, is demanded by the PSDP.

10) Training in standard Pashto is the basic right of every "Pashtoonkhwa" inhabitant. Training is supposed to give every body an opportunity to develop his personality freely. Greatest attention is to be attributed to vocational training schools, because this will promote the development of progress in our homeland and the independence of the individual. The central government will promote scientific research whose results will serve the public and the development of the society.

11) Basic PSDP demands are freedom of opinion and the right for meetings, demonstrations and strikes, regardless of

complexion, race or sex.

- 12) Press, radio, television and films will carry out public tasks. According to Pashtoon tradition they will be free and independent, gathering information unhindered, working on it and disseminating it according to their own responsibilities.
- 13) The freedom of founding parties and of party and organizational activities are PSDP demands and basic tasks of the state. Parties will achieve an official status once they have achieved 5 percent in area parliamentary or central parliamentary elections.
- 14) The PSDP takes into consideration professional or other interests of their members. Therefore it maintains several party organizations such as, for example, for peasants, workers, employees, carpenters, smiths, butchers, shoemakers, barbers,

washers, potters, physicians, lawyers, teachers, authors, students and so on.

In addition the PSDP deems it necessary to have a Pashtoon youth organization (Zwan Pashtoon) whose members will be the young generation of the party. Party membership can be acquired at the age of 18. One can work with the youth organization up to the age of 30.

15) Independence, defense and protection of our homeland "Pashtoonkhwa" as well as the strengthening of the democracy by several parties, are the demands of the PSDP and the tasks of the Pashtoos. The military must be controlled by the central parliament through the government.

16) The PSDP wants to maintain close relations wuth all social democratic parties, organizations, government and all social democratically minded people.

- 17) The PSDP defends the statute and the human rights declaration of the United Nations as well as the right to self-determination of all people and it strongly condemns every kind of colonialism.
- 18) The PSDP wants through free self-determination to set up the Federal Republic Pashtoonekhwa together with other fraternal people.

'Bloodshed in Afghanistan must stop'
(Afzal Khan)

Mr.Afzal Khan,a prominent leader of the Awami National Party of Pakistan,held a press conference in Bonn (4.11.86) about Afghanistan crisis and its effects on surrounding areas during his visit to West Germany.Following is the text of his address to the press conference, and important excerpts from the press conference compiled by Hidayat Bangash.

AFZAL KHAN AT THE PRESS CONFERENCE

I am here in the Federal Republic of Germany on the invitation of the representatives of Pashtoon Social Democratic Party-Pashtoon-khwa/Afghanistan (PSDP) to discuss the havoc and destruction faced by the Pashtoons and other nationalities in Afghanistan and the surrounding areas. We have discussed the matter in detail and arrived at the conclusion that fighting and force will further complicate the problem and can only be solved through political negotiations.

In the past, the Britishers, as a colonial power divides the Pashtoons to cripple and destroy the power of these people living in Pashtoonkhwa. Apart from that they introduced an exorbitative system which created hatred and class-rivalry in the Pashtoon society.

To get rid of this exploitative system and subjugation they struggled under the leadership of Abdul Ghafar Khan for decades following the principle of non-violence. The SAUR-Revolution in Afghanistan did succeed in undoing the damage done by the said exploitative system and to bring the people in harmony under the banner of national democracy.

But soon after the revolution the super power politics started vehemently in Afghanistan and the surrounding areas. Instead of prosperity and peace the Afghan faced destruction and humiliation with their blood shedding profusely. As a result young and old, women and children are being killed.

The super powers and all the civilised nations of the world do admit that this problem can only be solved politically. But still deadly weapons are pouring into

the area of Afghans and this destruction and killing has now spelt over the Durand line into the areas of Pashtoons living in Pakistan. Innocent people are being killed in bomb explosions. The life has become unsafe in public places like schools, colleges, hospitals, railway stations and recreation centres.

We do appreciate the talks held by the Soviet Union and the United States to arrive at a solution of this problem and the indirect parleys between Afghanistan and Pakistan at Geneva convened by the personal representative of the secretary general of the United Nations, Mr. Diego Cordovez. But in our opinion the best way for the solution is to avail services of the Jirga (the traditional assembly) of the Pashtoons living in Pakistan. The Jirga can effectively negotiate with the warring people under their centuries long tradition and thus can reach at a solution.

They will hold meetings and consultations with the elders of the Afghan refugees and then with the Afghan authorities in Afghanistan to arrive an honourable solution of this complicated problem.

I along with the representatives of the PSDP request all for the sake of world peace and solidarity to put your entire influence on the super powers and the powers concerned to prepare the ground suitable and conducive for the said Jirga.

The Pashtoon history is full of examples which show that problems of such difficult and complicated nature had only been solved out by the Jirga system. Even this time they will arrive at an honourable solution of this complicated problem under their centuries old guiding tradition.

We do fear that if the solution of this problem is not arrived at four years than we will have a generation of the Pashtoons brought up in the tented villages in the atmosphere of disappointment, humiliation and calamities. This generation of the Pashtoons will be much more radicle than the Palestinian generation brought up in exile. It will be not only dangerous to the peace and normal living in Pakistan and Afghanistan but will be dangerous also to the world peace and will give a spur to international terrorism.

I am sure you can help a lot through your press and information media to focuss the world opinion on the peacefull solution of the Afghanistan problem.

DISCUSSION

Q: What is the purpose of your visit to Germany, have you come to plead for Pashtoonistan or for the socialist revolution in Afghanistan?

A: The foremost aim of my visit is to plead for stopping the bloodshed of Pashtoons because we are of the opinion that the blood of Pashtoon peoples in Afghanistan and Pakistan is being shed only for the interest of the super powers and they are in fact exploiting the plight of the Pashtoons living in the region.

Q: What prospects do you see for Afghanistan if the ongoing war comes to an end?

A: We believe in the principle of peaceful co-existence. We want good relations with all the countries in the region and with other world powers also. At the same time we want to make up for the damage inflicted upon the Pashtoon nationals by British and other colonial powers.

Q: Do you want a new entity for the Pashtoons of Pakistan and Afghanistan or just their unity?

A: According to the manifesto of the Awami National Party new boundaries of the region should be demarcated on cultural, linguistic and historical basis because the existing boundaries boundaries were drawn by the British rulers only for administrative purposes.

Q: Being the member of the central committee of your Party, do you believe in the socialist revolution of Afghanistan or in social reforms ?

A: Our present manifesto does not support socialist system because ours is an agricultural-oriented tribal society. We are at present striving for a national democracy which is here called Social Democracy and guarantees the basic rights of the people as education, food and above all self-determination.

Q: What about the minorities living in Pashtoonkhwa?

A: Well, Pashtoonkhwa stands for the areas with a Pashtoon majority. Other minorities have also their territories, and being the residents of these areas they have also the right to be treated equally .

Q: What sort of solution do you suggest for the Afghan conflict ?

A: We do not believe in use of power for finding solutions to the political problems. We are convinced that the war going on in Afghanistan could be stopped only through political dialogue or through convening traditional gathering of the Pahtoon elders that is JIRGA because the elders of our tribes have been for centuries solving their socio-political problems in this way.

Q: But the Afghans want to drive the Russian Troops by force. How could you persuade them for a political settlement of the conflict and whether the influx of Afghan refugees in to Pakistan could ever be stopped ?

A: To explain the things I would like to quote one example; when the Kurds were fighting against Iraq under the leadership of Mullah Barzani, both Iran and Iraq reached upon an agreement which forced Mullah Barzani to give up his struggle because Iran did not provide him with help any more. Now, Afghans are coming to Pakistan because there are 120 training camps for Afghan guerrillas. They get their arms and ammunitions from these camps. I think if the super powers do agree upon a settlement, no body will cross over in to Pakistan.

Q: But the Mujahideen have the fighting spirit and are asking for more weapons for intensifying their struggle .

A: Actually the people are not demanding weapons. It is the religious fundamentalists who are leading the innocent people in to war. These fundamentalists are being openly supported by the United States of America and its allies which indicates that they want to install a theocratic and reactionary set up in this part of the world. We think that creation of a new state run by fundamentalists would lead to further bloodshed instead of peace.

Q: Is a political solution of the Afghan conflict , as you suggest, practicable?

A: Yes, because even the US government and several political observers have also time and again expressed the opinion that the Soviets cannot be checked out of Afghanistan by force and that a coviet pull-out from this country could only be achieved through peaceful negotiations.

Q: What is your political strength in Pakistan and Afghanistan?

A: As a result of general parliamentary elections in Pakistan our party had succeeded in forming governments in two provinces that is Baluchistan and NWFP (Pashtoonkhwa). After that there have been no free elections in Pakistan and that is why it is very difficult to evaluate our political strength. As far as our position in Afghanistan is concerned , we have no .. membership over there (because ours is a Pakistan-based party struggling for the rights of the people). The Pashtoon Social Democratic Party ,however has members both in Paksitan as well as Afghanistan.

Q: How do you view the Geneva talks between Pakistan and Afghnistan for ending the conflict?

A: We do appreciate the efforts done by the UN-envoy Diego Cordovez to bring both the countries to talks for finding a solution of the problem. We also welcome and appreciate talks on this subject between the Soviet and American representatives.

NEWS IN BRIEF

Dr.Kabir Stori,Chairman of Pashtoons Social Democratic Party,will be leading a party delegation to Afghanistan on the invitation of Dr.Najibullah,secretary general of the central committee of the Peoples' Democratic Party of Afghanistan, to discuss the future of the country.

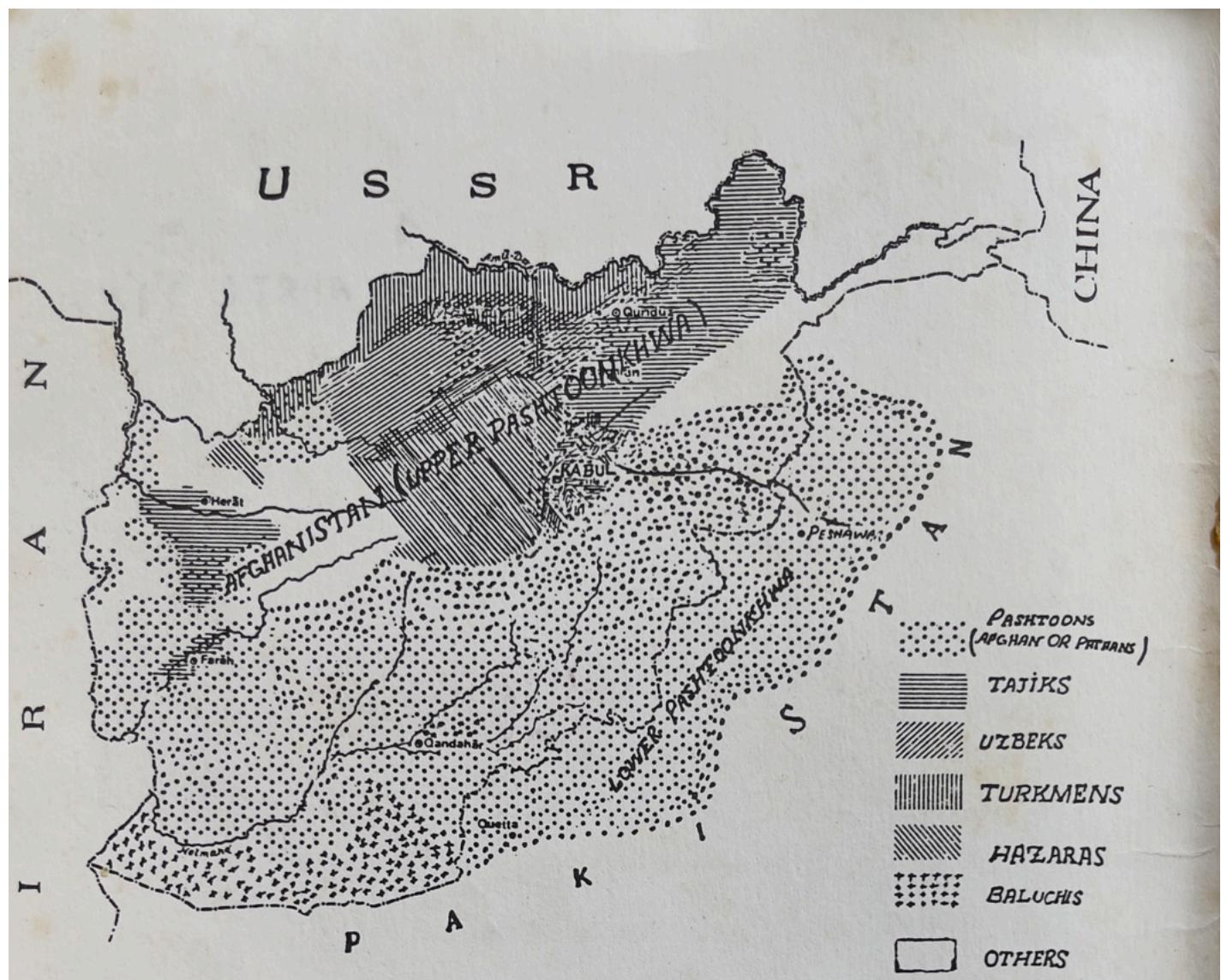
It may be noted that Dr.Stori's visit would be a continuation of discussions that another delegation of the PSDP led by Ali Khan Mehsood,first deputy Chairman of the party,held with the Afghan officials during their visit to Afghanistan from Nov.2 to Nov.15,1986.This visit also had taken place on the invitation of Dr. Najibullah,leader of the PDPA.

.....

Cologne: The presidium of the PSDP has ordered its armed fractions 'Nangyali Pashtoons' to lay down their arms and accept the ceasefire announced by the Afghan authorities.

-38-

According to the PSDP, Afghanistan conflict could be solved only through peaceful , political means . It , therefore , supports the proposal of national re-conciliation forwarded by the Afghan authorities .

که سپوره وي که پوره وي په شريکه به وي
 (باقا خان)

Das Brot, ob belegt oder trocken, wird unter allen gemeinsam aufgeteilt
 (Batscha Khan)

Buttered or unbuttered bread will be common (Bacha Khan)